

خبرنامه

انجمن آمار ایران

پیاپی ۱۴۰ شماره ۱۱۰

فهرست مطالب

- ۱..... سخن سردبیر
- اهم مصوبات جلسات هیئت مدیره انجمن آمار ایران در بهار ۱۴۰۰..... ۳
- سومین گزارش فعالیت های کمیته همکاری های مشترک آمار رسمی..... ۳
- گزارش برگزاری وبینارهای انجمن آمار ایران..... ۱۰
- گزارش فعالیت های کمیته روابط عمومی..... ۱۱
- گزارش فعالیت های کمیته نشریات..... ۱۲
- گزارش فعالیت های کمیته آماردانان جوان..... ۱۳
- گزارش کمیته آموزش آمار..... ۱۵
- گزارش هفتمین سمینار قابلیت اعتماد و کاربردهای آن..... ۱۷
- گزارش اولین سمینار علم داده ها..... ۲۱
- به یاد دکتر جواد بهبودیان..... ۲۳
- به یاد پدر علم آمار ایران: دکتر عباسقلی خواجه نوری..... ۲۴
- به یاد دکتر بهرام صادق پور گیلده..... ۲۵
- گزارش نخستین جلسه شورای پژوهشی گروه آمار و داده های قضایی پژوهشگاه فقه قضائیه..... ۲۷
- چرا از RStudio استفاده کنیم؟..... ۳۱
- فرصت های شغلی دانش آموختگان کارشناسی آمار در آزمون های استخدامی..... ۳۵
- معرفی گروه آمار دانشگاه شیراز..... ۳۷
- معرفی گروه آمار دانشگاه رازی..... ۴۳
- اخبار دانشگاه ها..... ۴۷
- اخبار دانش آموختگان دکتری آمار..... ۵۰

به نام خداوند جان و خرد

سال ۲۹ - بهار ۱۴۰۰ شماره ۱۱۰

صاحب امتیاز:

انجمن آمار ایران

سردبیر:

افشین فلاح

هیئت تحریریه:

عبداله جلیلیان

فاطمه حسینی

رامین کاظمی

موسی گلعلی زاده

مینا نوروزی راد

طرح جلد: ناھید مصلحی

نشانی مکاتبه: تهران، صندوق پستی ۱۵۸۱۵ - ۱۶۱۴

iss.newsletter@irstat.ir

رایانامه:

www.irstat.ir

وبگاه:

تلفن: ۰۲۱ - ۶۶۴۹۵۵۴۰

دورنگار: ۰۲۱ - ۶۶۴۹۹۸۲۷

خبرنامه انجمن آمار ایران

نشریه خبری این انجمن است که در پایان هر فصل منتشر می شود. هدف اصلی از انتشار خبرنامه، درج اخبار آماری ایران و جهان، آشنایی با بزرگان و ایجاد ارتباط، میان اعضای جامعه آماری با یکدیگر و نیز با انجمن آمار ایران است. برای نیل به اهداف بالا به هرچه پربارتر شدن خبرنامه، از همکاری و همفکری همه علاقه مندان، به گرمی استقبال می شود. در این راستا:

- ضروری است مطالب به نشانی ایمیل رسمی خبرنامه، iss.newsletter@irstat.ir فرستاده شوند
- خبرنامه، در انتخاب، تلخیص و ویرایش مطالب ارسال شده آزاد است.
- مطالب دریافت شده، بازگردانده نمی شود.
- مطالب مندرج در خبرنامه، لزوماً نظر انجمن آمار ایران نیست.
- در بازتاب مطالب سایر نهادها، ارگان ها، خبرگزاری ها و تشکلات، با حفظ امانت داری، شیوه نگارش تا حد ممکن حفظ و در مواردی نیز اشتباه های نگارشی تصحیح خواهد شد.

سخن سردبیر

با من نگویی چیستی، اهل کجا یا کیستی؟

بر کسی پوشیده نیست که سرعت تغییرات علوم مختلف در دهه‌های و به‌ویژه در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است. این تغییرات در برخی علوم به قدری زیاد بوده که هویت این علوم دچار دگرگونی شده است. این روزها در بسیاری از نشست‌های رسمی و غیررسمی، صحبت از ماهیت و هویت رشته آمار، تغییرات سریع در آن و علوم نوپدید مرتبط با آن است. در این راستا، پرسش‌هایی مطرح می‌شود که دو مورد از مهم‌ترین آنها عبارتند از:

- آیا با تغییرات گسترده‌ای که در سال‌های اخیر رخ داده است، نام «آمار» همچنان متناسب با «هویت» این علم و برآورده محتوای آن است؟

- تناسب و ارتباط علم آمار با زمینه‌های علمی نوپدیدی مانند داده‌کاوی، یادگیری ماشین، علم داده‌ها و مانند این‌ها، چیست؟ آیا این علوم، گرایش‌ها یا شاخه‌هایی از علم آمار محسوب می‌شوند یا به راستی علوم متفاوت با اهدافی متفاوتند؟

برای پاسخ برای این پرسش، نخست باید به دو مفهوم «هویت» و «نام» نگاه دقیق‌تری داشت.

- «هویت» به معنی سرشت و ماهیت، یکی از چالشی‌ترین بحث‌ها در تمام حوزه‌هاست. هویت را هستی و آنچه موجب شناسایی باشد، تعریف می‌کنند. نکته مهم این است که هویت یک پدیده، امری ثابت نیست و انباشتی است، به این معنا که در طول زمان شکل می‌گیرد و تغییر پیدا می‌کند تا آنجا که گاهی هویت را به رودخانه‌ای جاری، تشبیه می‌کنند.

«نام» واژه‌ای برای هویت بخشی به یک پدیده است. درباره

نام نیز نکته مهم این است که اگرچه نام‌ها همیشه بامعنا نیستند و نتیجه توافق و قرارداد هستند، اما نام هر پدیده باید با هویت آن متناسب و برآورده باشد.

نویسنده از مفاهیم بالا چنین می‌فهمد که هویت علوم نیز مانند هر پدیده دیگری در این جهان در گذر زمان دستخوش تغییرات می‌شود. نگاهی به تاریخچه علوم مختلف نشان می‌دهد که سرعت، گستردگی و راستای تغییرات علوم گوناگون معمولاً یکسان نیست، به این معنا که تغییرات می‌توانند تند یا کند، گسترده یا محدود و در راستای کمال یا زوال باشد. به عنوان نمونه، درباره سرعت متفاوت تغییرات در علوم مختلف، معروف است که معمولاً تغییرات در علوم نظری کندتر از علوم آزمایشگاهی است. همچنین، می‌توان برخی علوم را نام برد که در طول تاریخ از میان رفته یا به‌طور کامل تغییر ماهیت داده‌اند. مقایسه علم نجوم امروزی، با آنچه صدها سال پیش تحت همین عنوان شناخته می‌شد، نشان می‌دهد که نجوم در آن زمان به معنای واقعی در گمراهی آشکار و مملو از خرافات بوده، به‌گونه‌ای که زمین را مرکز هستی می‌داند و از قانون جاذبه بی‌خبر است. همچنین، آنچه امروز به عنوان علم شیمی شناخته می‌شود، با ریشه و نسخه نخستین آن که کیمیاگری نامیده می‌شده و بیشتری به خرافات و جادوگری شبیه بوده است، هیچ تناسبی ندارد. همین داستان درباره بسیاری از علوم دیگر نیز صادق است.

علم آمار نیز از زمان شکل‌گیری همواره در حال تغییر بوده است. سرعت تغییرات این علم در گذر زمان ثابت نبوده و پس از توسعه کمی و کیفی رایانه‌ها، به صورت فزاینده‌ای افزایش یافته است. آنچه به سرعت و گستردگی تغییرات در علم آمار دامن زده، ارتباطات فراوانی است که این علم به دلیل ویژگی‌های ذاتی خود با علوم دیگر دارد. گفته‌اند که واژه Statistics از ریشه State به معنای ایالت گرفته شده

و به احصاء که امری ضروری در حکمرانی است، اشاره می‌کند. اما آنچه امروز به عنوان علم آمار می‌شناسیم بسیار گسترده‌تر و پیچیده‌تر از آن است که بتوان چنین استدلال ساده‌ای را برای نام‌گذاری آن پذیرفت. تعریف یاد شده، امروز تنها بخش کوچکی از آمار با عنوان آمار رسمی (Official Statistics) را توصیف می‌کند و توصیف‌کننده همه آمار نیست.

چنانچه گفته شد، هویت یک پدیده امر ثابتی نیست. بلکه در گذر زمان شکل می‌گیرد، تغییر پیدا می‌کند و انباشته می‌شود. هویت علم آمار نیز در دهه‌ها و به‌ویژه سال‌های گذشته دستخوش تغییرات فراوان شده است. گستردگی موضوعات مورد بحث در این علم و درهم تنیدگی استثنایی مباحث آن با سایر علوم، از علوم اجتماعی و انسانی گرفته تا مهندسی و پزشکی، هویت پیچیده‌ای برای آن رقم زده است که توصیف آن را دشوار می‌کند. اعتقاد نویسنده این است که توصیف چنین پدیده چندوجهی و پیچیده‌ای، از واژه «آمار» برنمی‌آید. شاید همین امر موجب شده است که امروز در اطراف علم آمار زمینه‌های علمی گوناگونی به وجود آمده‌اند که از یک سو اصل و نصب از آمار دارند و خمیرمایه آنها را آمار تشکیل می‌دهد، و از سوی دیگر چون با توصیف کنونی علم آمار همخوانی ندارند و بخشی از محتوای آنها در چارچوب کنونی این علم قرار نمی‌گیرد، مدعی استقلال از آمار، هویت اختصاصی و نام جداگانه هستند. داده‌کاوی، یادگیری ماشین و علم‌داده‌ها از جمله معروف‌ترین زمینه‌های علمی هستند که در دهه‌های اخیر همانند قمرهای علم آمار سر برآورده‌اند و پرچم استقلال برافراشته‌اند!، در حالی که بررسی ویژگی‌های هویتی این زمینه‌های علمی، چنین چیزی را تایید نمی‌کند.

نگاهی به رویدادهای مشابه در سایر علوم و تجارب این علوم، بسیار آموزنده است. به‌عنوان نمونه، علم مهندسی

عمران را در نظر بگیرید. این علم سابقه غیر رسمی چند هزار ساله و سابقه رسمی (دانشگاهی) بیش از ۴۰۰ ساله دارد. در گذشته نه چندان دور تعداد گرایش‌های دانشگاهی مهندسی عمران کمتر از تعداد انگشتان یک دست بود، اما این رشته امروز تنها در داخل کشور بیش از ۱۳ گرایش کارشناسی‌ارشد دارد و تعداد گرایش‌های آن در عرصه بین‌المللی حتا بیشتر از این رقم است. به‌گواه صاحب‌نظران، دلیل رشد فزاینده در تعداد گرایش‌های این رشته، تغییرات گسترده‌ای بوده است که در سال‌های گذشته رخ داده است. در چنین شرایطی گردآوردن همه زمینه‌های علمی مرتبط با این رشته مهندسی در زیر یک عنوان، عملاً ناممکن است. به همین دلیل تلاش شده است تا با تعریف شاخه‌های جدیدی برای رشته‌های دانشگاهی مرتبط با مهندسی عمران که بتوانند زمینه‌های علمی گوناگون را پوشش دهند، یکپارچگی این علم حفظ و در عین حال راه توسعه آن در دانشگاه‌ها هموار شود. نمونه‌های فراوان دیگری نیز برای نشان دادن این ادعا در زمینه‌های مختلف از علوم پایه، فنی و مهندسی و پزشکی گرفته تا علوم انسانی و علوم اجتماعی وجود دارد که پرداختن به آنها از حوصله این نوشتار خارج است.

به هر حال، تغییرات گسترده‌ای که شرح آن گذشت، تنها ویژه رشته آمار نبوده و سایر علوم نیز کم و بیش آن را تجربه و برای آن چاره‌اندیشی کرده‌اند. به گمان نویسنده، اندیشیدن به نام جایگزین، بازنگری جدی در سرفصل دوره‌های مختلف دانشگاهی به ویژه دوره کارشناسی و ایجاد گرایش‌های متنوع در مقاطع تحصیلی مختلف رشته آمار، از جمله اقداماتی است که باید هر چه سریع‌تر مورد توجه صاحب‌نظران قرار گیرد. اگر تغییر نام «آمار» شدنی یا به صلاح نیست و برحفظ این نام پافشاری وجود دارد، پیشنهاد می‌شود که در هنگام نام‌گذاری گرایش‌های نو این رشته،

(۲) نامه همایش ریاضیات زیستی دانشگاه دامغان مطرح و با حمایت معنوی انجمن آمار از این همایش موافقت شد.

(۳) آقای دکتر سعدالله مرادی به عنوان میهمان جلسه در خصوص آیین نامه داده های خام توضیحاتی دادند. بعد از ارائه توضیحات ایشان و برخی از اعضای هیئت مدیره، با کلیات آن موافقت شد و مقرر گردید آیین نامه مذکور برای تصویب در شورای عالی آمار، به مرکز آمار ایران ارسال شود.

(۴) آقای دکتر محمدزاده گزارشی از سال بین المللی آمار، تشکیل ستاد و کارگروه ها مربوط به آن ارائه دادند. ایشان اشاره کردند که پنجشنبه ۶ خرداد جلسه ای با حضور اعضای اتحادیه برای تعیین اعضای کمیته برنامه ریزی و طرح های پیشنهادی تشکیل می شود. ایشان، همچنین اطلاعات جامعی درباره جایزه ابوریحان فرهنگستان علوم و نحوه تعیین برگزیدگان آن ارائه نمودند.

سومین گزارش فعالیت های کمیته همکاری های مشترک آمار رسمی

به همت زهرا رضایی قهرودی در سومین گزارش کمیته همکاری های مشترک آمار رسمی انجمن آمار ایران در بهار ۱۴۰۰، به تشکیل و معرفی یک کارگروه جدید به نام کارگروه «حمایت از پایان نامه ها» براساس اولویت پنجم فعالیت های این کمیته در کنار ۴ کارگروه معرفی شده در دومین گزارش فعالیت های کمیته در زمستان پرداخته خواهد شد. همچنین، گزارش اقدامات صورت گرفته در کارگروه کارآموزی، تهیه پیش نویس اولیه «سند راهبردی-اجرایی ترویج سواد آماری در ایران» توسط کارگروه سواد آماری، تصویب آیین نامه «توسعه اطلاع رسانی داده های خام آمارهای رسمی» در هیئت مدیره انجمن آمار و ارسال به مرکز آمار ایران برای تصویب در شورای عالی آمار از دیگر اقدامات صورت گرفته کمیته در بهار ۱۴۰۰ بوده

برای جلوگیری از پاره پاره شدن و تضعیف رشته آمار، حتماً واژه آمار در نام گذاری عنوان گرایش های نو مد نظر قرار گیرد و این گرایش ها با استفاده از ترکیب های مختلف نام آمار مانند آمار گرایش علم داده (آمار-علم داده)، آمار گرایش داده کاوی (آمار-داده کاوی) و مانند آن، نام گذاری شوند.

به هر حال، کوتاهی در چاره اندیشی، و دچار تحجر و دگم اندیشی علمی شدن، بدون شک تضعیف جایگاه علم آمار، رشته های دانشگاهی مرتبط با آن و دانش آموختگان این رشته ها را در پی خواهد داشت.

اهم مصوبات جلسات هیئت مدیره انجمن آمار ایران در بهار ۱۴۰۰

مصوبات جلسه ۱۴۰۰/۱/۲۳

(۱) با ترکیب اعضای کمیته بانوان به شرح زیر که از دانشگاه های مختلف کشور و سازمان ها هستند، موافقت شد. دکتر سیما نقی زاده، دکتر زهرا رضایی قهرودی، دکتر فاطمه حسینی، دکتر مینا نوروزی راد، دکتر مریم شرفی، دکتر روشنگر صبا، دکتر صدیقه شمس، دکتر سمیه زارع زاده، دکتر مرجان منصوریان.

(۲) آقای دکتر نیلی ثانی در مورد ارسال اولین فراخوان سومین سمینار آموزش آمار توضیحاتی ارائه دادند و درخواست نمودند، از طرف انجمن آمار ایران، اطلاع رسانی مناسبی به انجمن مدیریت آموزشی، سازمان سنجش آموزش کشور و انجمن روانشناسی انجام و در صورت موافقت، مقالات برتر برای چاپ به نشریات انجمن آمار ایران، ارجاع شود.

مصوبات جلسه ۱۴۰۰/۳/۳

(۱) نامه سازمان استاندارد استان خوزستان مبنی بر معرفی متخصصان برای عضویت و همکاری در کمیته کاربرد روش های آماری «مطرح و مقرر شد مکاتباتی با گروه های آماری برای معرفی اعضای هیات علمی علاقه مند انجام شود.

پژوهشی آماری و آمارهای رسمی، برای اطلاع‌رسانی به دانشگاهیان،

(د) ایجاد ارتباط با شورای پژوهش نظام آماری همکاری دانشگاهیان با این شورا،

(ه) برنامه‌ریزی برای برگزاری سمینار دوسالانه آمار رسمی، با همکاری دانشگاه‌ها و مؤسسات آماری کشور.

- کارگروه برنامه‌ریزی کارآموزی‌های دانشجویان در واحدهای آمار دستگاه‌های اجرایی

اقدامات صورت گرفته در خصوص کارآموزی دانشجویان در واحدهای آمار دستگاه‌های اجرایی طی سه ماه گذشته عبارتند از:

- مکاتبات لازم با ۷ دستگاه و سازمان دولتی شامل مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار ایران، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت تعاون، وزارت کار و رفاه اجتماعی، بانک مرکزی، پژوهشگاه قوه قضاییه، وزارت اطلاعات و ارتباطات و شهرداری تهران (مرکز رصدخانه شهرداری تهران) در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۶ توسط انجمن آمار صورت پذیرفت. در این مکاتبات دستورالعمل کارآموزی به دستگاه‌ها ابلاغ و درخواست شد امکان پذیرش کارآموز آمار در تابستان ۱۴۰۰ و ظرفیت پذیرش تا اول اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ به انجمن آمار اعلام شود. ظرفیت‌های اعلامی توسط دستگاه‌های اجرایی برای پذیرش کارآموز آمار در تابستان ۱۴۰۰ به شرح جدول زیر بوده است.

ردیف	نام دستگاه	ظرفیت
۱	مرکز آمار ایران	۱۰
۲	وزارت جهاد کشاورزی	۵
۳	وزارت تعاون و رفاه اجتماعی	۵
۴	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری	۳
۵	بانک مرکزی (محدودیت شرایط کرونا)	۸
۶	پژوهشگاه قوه قضاییه	۳

است که در ادامه با جزئیات بیشتر ارائه خواهد شد. ایجاد بخشی در سایت انجمن آمار ایران برای معرفی فعالیت‌های کمیته‌های تخصصی و کمیته همکاری‌های مشترک آمار رسمی با همکاری خانم جودی از جمله فعالیت‌های کارگروه بوده است.

- کارگروه حمایت از پایان‌نامه‌ها

با توجه به مصوبه کمیته همکاری‌های مشترک آمار رسمی انجمن آمار ایران، کارگروه حمایت از پایان‌نامه‌ها، با عضویت آقایان احمدی (وزارت جهاد کشاورزی)، دکتر رجالی (دانشگاه صنعتی اصفهان، مسئول کارگروه)، دکتر زاهدیان (مرکز آمار و اطلاعات راهبردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، دکتر محرابی (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)، موسوی (بانک مرکزی جمهوری اسلامی)، میر فلاح نصیری (مرکز آمار ایران) و دکتر شباک (پژوهشکده آمار) در فروردین ماه ۱۴۰۰ با اهداف زیر تشکیل شد:

(الف) درگیر شدن دانشگاهیان در امور آمارهای رسمی و شناخت آنان از مسائل و مشکلات این بخش از کارهای مهم آماری کشور،

(ب) تلاش برای رفع چالش‌ها در روش‌ها و تحلیل‌های آمارهای رسمی با مشارکت دانشگاهیان و کارشناسان دستگاه‌ها،

از جمله راه‌های دستیابی به اهداف یاد شده، عبارتند از:

(الف) اطلاع‌رسانی در رابطه با مکانیزم‌های حمایت از پایان‌نامه‌ها توسط نهادهای آماری کشور (اطلاع‌رسانی در این راستا به‌وسیله خبرنامه انجمن آمار ایران و سایر راه‌های اطلاع‌رسانی انجام خواهد شد):

(ب) شناخت مسائل و مشکلات مکانیزم‌های حمایت از پایان‌نامه‌ها در مراکز و نهادهای آمار رسمی کشور و درخواست از آنان برای رفع مشکلات،

(ج) درخواست از نهادهای آمار رسمی برای اعلام نیازهای

ایران)، نقی‌خانی (پژوهشکده آمار)، دکتر سامانی (دانشگاه شهید بهشتی)، حاجی‌زاده (بانک مرکزی) و خانم دکتر قاهری (مسئول کارگروه) در اسفندماه ۱۳۰۰ با اهداف - تبیین مفهوم سواد آماری، - سازمان‌دهی (طراحی، انجام و توسعه) فعالیت‌ها برای ترویج سواد آماری در ایران، - حمایت و پشتیبانی از فعالیت‌ها برای ترویج سواد آماری در ایران، تشکیل شده است. در این کارگروه، پیش‌نویس «سند راهبردی-اجرایی ترویج سواد آماری در ایران» توسط کارگروه تهیه و برای بررسی بیشتر به صاحب‌نظران این حوزه فرستاده شده است. همچنین، هماهنگی برای برگزاری میزگرد سواد آماری با مدیریت جناب آقای دکتر علی رجالی در سمینار آموزش آمار با محورها، سخنرانان و زمان ارائه به شرح زیر صورت گرفت.

موضوع	سخنران	زمان (دقیقه)
سواد آماری و اهمیت آن در دنیای امروز	آقای دکتر افشین آشفته	۲۰
سند ترویج سواد آماری در ایران	آقای حسین حاجی‌زاده	۲۰
سواد آمار رسمی	آقای مهدی نقی‌خانی	۲۰
پرسش و پاسخ	---	۶۰

آیین‌نامه توسعه اطلاع‌رسانی داده‌های خام آمارهای رسمی

مقدمه: با افزایش تعداد و حجم داده پایگاه‌های اطلاعاتی کشور، تحلیل داده‌های خام از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده است. از دیدگاه برنامه‌ریزان کشور، افزایش تحلیل‌های آماری داده‌های واقعی مبتنی بر روش‌های آماری نوین، باید در اولویت برنامه‌های تحقیقاتی کشور قرار گیرند. از دیدگاه محققان و متخصصان آمار نیز باید زمینه دسترسی کافی و

- مکاتبه با مدیران گروه‌های آمار دانشگاه‌های تهران و چند دانشگاه دیگر در سایر استان‌ها در تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۱ و اعلام ظرفیت دستگاه‌ها و درخواست برای معرفی کارآموزان به همراه اولویت سازمان موردنظر به انجمن آمار تا تاریخ ۱۵ خرداد،

- تشکیل جلسه برای انتساب دانشجویان به دستگاه‌ها براساس درخواست‌های دانشگاه‌ها، معرفی دانشجویان متقاضی کارآموزی و استادان ناظر در دانشگاه به دستگاه‌های اجرایی توسط انجمن آمار در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۲ و درخواست معرفی سرپرست دانشجو توسط دستگاه،

- برقراری ارتباط بین دانشجویان و استاد ناظر دانشگاه با سرپرست دانشجو در دستگاه.

ردیف	نام دستگاه	ظرفیت
۱	مرکز آمار ایران	۶
۲	وزارت جهاد کشاورزی	۳
۳	وزارت تعاون و رفاه اجتماعی	۳
۴	سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری	۲
۵	بانک مرکزی (محدودیت شرایط کرونا)	۰
۶	پژوهشگاه قوه قضاییه	۰

کارگروه تحلیل داده‌های خام

آیین‌نامه توسعه اطلاع‌رسانی داده‌های خام آمارهای رسمی به شرح پیوست ۱ توسط کارگروه تهیه و پس از بحث و بررسی و تصویب در کمیته همکاری‌های آمارهای رسمی انجمن، برای تصویب به هیئت‌مدیره انجمن آمار ایران ارائه و برای تصویب به شورای عالی آمار ارسال شد.

کارگروه سواد آماری

با توجه به مصوبه کمیته همکاری‌های مشترک آمار رسمی انجمن آمار ایران، کارگروه سواد آماری، با عضویت آقایان دکتر رجالی (دانشگاه صنعتی اصفهان)، عمادی (مرکز آمار

ماده ۳- دستگاه‌های اجرایی که در جریان انجام وظایف قانونی خود اقدام به نگهداری پایگاه‌های اطلاعاتی می‌نمایند، موظف هستند در بازه‌های زمانی منظم و معین زمینه دسترسی به داده‌های خام در اختیار خود را فراهم آورند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی موظف هستند تاریخ شروع دسترسی به فایل‌های داده‌های خام را در قالب تقویم انتشار آمارهای رسمی خود، به صورت عمومی اطلاع‌رسانی نمایند.

تبصره ۲: در مواردی که حجم داده‌ها زیاد است، دستگاه اجرایی می‌تواند بخشی از آن را به صورت فایل نمونه در دسترس قرار دهد. البته فایل نمونه باید با استفاده از روش‌های علمی به‌گونه‌ای انتخاب شود که معرف جامعه مورد نظر باشد. همچنین، در این موارد تعداد رکوردهای فایل نمونه نباید از ۲ درصد فایل اصلی کمتر باشد.

ماده ۴- نحوه دسترسی به داده‌های خام به سه شیوه زیرتقسیم می‌شود:

(الف) دسترسی عام،

(ب) دسترسی به‌ازای دریافت هزینه داده‌ها،

(ج) دسترسی به‌ازای مالکیت معنوی نتایج تحقیقات،

تبصره: انتخاب هر یک از بندهای فوق در مرحله اول براساس قوانین و مقررات موجود مصوب مراجع صاحب صلاحیت، توسط خود دستگاه اجرایی انجام خواهد شد. در صورت نبود قوانین و مقررات لازم، دستورالعمل‌های مربوطه توسط مرکز آمار ایران برای تصویب به شورای عالی آمار پیشنهاد خواهد شد.

ماده ۵- به‌منظور آگاهی محققین و متخصصین آمار، دستگاه‌های اجرایی موظف هستند ظرف مدت ۲ ماه از ابلاغ این آیین‌نامه، فهرست داده‌های قابل دسترسی را به‌صورت یکی از شیوه‌های ماده ۴، با روش‌های معمول اطلاع‌رسانی نمایند.

ماده ۶- رعایت اصل محرمانگی اطلاعات فردی بر عهده

آسان به داده‌های خام فراهم شود. بر این اساس، انجمن آمار ایران به منظور تحقق نیازهای هر دو طرف و با استناد به قانون دسترسی آزاد به داده، منشور حقوق شهروندی و توصیه‌های کمیسیون آمار سازمان ملل متحد درباره کاربرد مه‌داده‌ها در آمارهای رسمی، این دستورالعمل را تهیه و به شورای عالی آمار پیشنهاد نمود.

ماده ۱- تعریف: منظور از داده‌های خام یا همان ریزداده‌ها، پایین‌ترین سطوح داده‌هایی است که در پایگاه‌های اطلاعاتی نگهداری می‌شوند.

ماده ۲- به منظور آسیب‌شناسی و ارائه راهکارهای لازم و بررسی موضوعات مورد اختلاف، «کمیته نظارت بر اطلاع‌رسانی داده‌های خام» به مدت ۲ سال با اعضای زیر برای ارائه راهکارها و پیشنهادات لازم به شورای عالی آمار تشکیل می‌شود:

- دو نفر از اعضای هیات علمی رشته آمار با معرفی انجمن آمار ایران،

- دو نفر از متخصصین آمارهای رسمی شاغل در دستگاه‌های

اجرایی با تایید کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار،

- نماینده سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور،

- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،

- نماینده سازمان امور اداری و استخدامی،

- نماینده سازمان پدافند غیرعامل،

- یک نفر از معاونان مرکز آمار ایران با معرفی رئیس مرکز آمار ایران (رئیس کمیته)،

- یک نفر از کارشناسان مرکز آمار ایران (دبیر).

تبصره ۱: آیین‌نامه داخلی کمیته در اولین جلسه کمیته تهیه و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲: کمیته مذکور موظف است هر ۶ ماه یکبار گزارش اقدامات انجام شده در راستای اجرایی شدن مفاد این آیین‌نامه را در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ارائه نماید.

از پایان‌نامه‌ها» متشکل از مسئولان مراکز آماری برخی دستگاه‌های اجرایی و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها با اهداف زیر در ذیل آن فعالیت می‌نمایند:

(الف) مشارکت دادن دانشگاهیان در امور آمارهای رسمی و شناخت آنان از مسایل ومشکلات این بخش از کارهای مهم آماری کشور،

(ب) تلاش در راستای رفع چالش‌ها در روش‌ها و تحلیل‌های آمارهای رسمی با مشارکت دانشگاهیان و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی.

از طرفی شورای راهبری آموزش و پژوهش نظام آماری ایران بر اساس ماده ۸ برنامه سوم توسعه آمار کشور تشکیل شده است. آیین نامه این شورا در شصت‌مین جلسه شورای عالی آمار در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ با حضور آقای دکتر نوبخت، رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور، به تصویب رسید و به تمام دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی ابلاغ گردید. هدف از ایجاد این شورا هدایت و راهبری فعالیت‌های پژوهشی و برنامه‌های آموزشی نظام آماری کشور به صورت یکپارچه، ایجاد فضای مشارکت ارکان نظام آماری در اجرا و بهبود پژوهش و آموزش، هماهنگ‌سازی و نظارت بر برنامه‌های پژوهش و آموزش منطبق با اسناد بالادستی به‌ویژه قانون ملی آمار، جلوگیری از موازی کاری در اجرای فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی و رفع خلاءهای موجود در حوزه آماری رسمی کشور و تعامل دانشگاه با نظام آماری کشور در انجام پژوهش‌های حوزه آماری رسمی است. دو کارگروه تحت عناوین «کارگروه پژوهش» و «کارگروه آموزش» در حوزه نظام آماری کشور ذیل شورای راهبری مزبور ایجاد شده است.

یکی از وظایف شورای راهبری حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری است (بند ۱۱ ماده ۵ آیین‌نامه شورای راهبری) که تهیه آیین‌نامه آن به عهده

دستگاه اجرایی متولی پایگاه اطلاعاتی است. بدین منظور می‌توانند از روش‌های مرسوم مانند اخذ تعهد عدم افشای داده یا ایجاد دسترسی به داده‌ها در مکان‌های ویژه یا مسیرهای ویژه استفاده نمایند.

ماده ۷- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در صورت نیاز بندهای ب و ج ماده ۴ را مشروط به معرفی‌نامه یا امضای تفاهم‌نامه همکاری و مالکیت معنوی نتایج تحقیقات نمایند. البته باید شیوه‌نامه‌ها و فرم‌های لازم از قبل تهیه و ضمن اطلاع‌رسانی، به مرکز آمار ایران اعلام شوند.

ماده ۸- به منظور حمایت از تحقیقات آماری مبتنی بر داده‌های رسمی واقعی کشور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان امور اداری و استخدامی موظف هستند امتیازات و مشوق‌های لازم در ارزیابی و ارتقای اعضای هیات علمی و کارکنان دستگاه‌های اجرایی را به‌گونه‌ای به مراجع مربوطه، از جمله شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد و پیگیری نمایند که انجام تحقیقات مبتنی بر داده‌های رسمی کشور مورد حمایت و توجه لازم قرار گیرند. این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۶ تبصره در جلسه ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ به تصویب هیأت مدیره انجمن آمار ایران رسید.

گزارش کارگروه حمایت از پایان‌نامه‌ها/

رساله‌های دانشجویی

به همت یداله محرابی

در راستای ارتقای دانش تخصصی و پیوند حوزه اجرایی با مراکز علمی و امکان استفاده از توان تخصصی استادان و دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی، برخی سازمان‌ها، نهادها و وزارتخانه‌ها اقدام به حمایت از پایان‌نامه‌ها/رساله‌های دانشجویی می‌نمایند. انجمن آمار ایران نیز در سال ۱۳۹۹ کمیته‌ای با عنوان «کمیته همکاری‌های مشترک آمار رسمی» ایجاد کرده است که «کارگروه حمایت

- برقراری ارتباط بهینه و تعامل سازنده بین سازمان‌ها و دانشگاه‌ها برای تولید فکر و ایده و تبدیل آن به برنامه‌ی اجرایی کاربردی،
- ایجاد انگیزه و ترغیب دانشجویان و اساتید در زمینه بروز خلاقیت‌ها، شکوفایی استعدادها و شناسایی دانشجویان مستعد و علاقمند جهت همکاری‌های بعدی.

هر سازمانی برای حمایت از پایان‌نامه‌ها آیین‌نامه خاص خود را دارد، اما اغلب نکات مشترکی دارند که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

معیارهای پذیرش پایان‌نامه/رساله برای حمایت و شیوه نظارت

اغلب سازمان‌ها اولویت‌های پژوهشی خود را اعلام و در بازه‌های زمانی مشخص آن‌ها را به روزرسانی می‌نمایند. لذا انتظار دارند موضوع پایان‌نامه جدید بوده و در راستای اولویت‌های اعلام شده و دارای ماهیت کاربردی باشد گرچه برخی نیز اعلام می‌کنند که ایده‌های خارج از اولویت‌های اعلام شده مشروط بر این که قابلیت کاربرد برای سازمان داشته و به تایید برسد را نیز پذیرا خواهند بود. فهرست اولویت‌های پژوهشی از درگاه اینترنتی هر سازمان/دستگاه اجرایی قابل دریافت است. برخی سازمان‌ها، حمایت از پایان‌نامه را منوط به عقد تفاهم‌نامه بین دانشگاه و سازمان نموده‌اند بنابراین در این گونه موارد لازم است معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه‌ها پیش‌قدم شوند. برخی نیز اعلام می‌کنند که پایان‌نامه/رساله نباید از حمایت هیچ سازمان و نهاد دولتی و خصوصی دیگری به جز دانشگاه محل تحصیل دانشجو برخوردار باشد.

برخی سازمان‌ها برای ایجاد هماهنگی یا اطمینان از پیشرفت پایان‌نامه در راستای اهداف تعریف شده، فردی را به عنوان ناظر تعیین می‌کنند و او را موظف می‌کنند که در جلسه دفاع پایان‌نامه حضور داشته باشد و گزارش ارزیابی خود را به

کارگروه پژوهش گذاشته شده است. کارگروه پژوهش به منظور هدایت، راهبری، برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز نظام آماری کشور تشکیل شده و در اولین جلسه آن، موضوع حمایت از پایان‌نامه‌ها/رساله‌ها در حوزه آمار رسمی به تصویب رسید.

هدف از این نوشتار، معرفی حمایت از پایان‌نامه/رساله‌های دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های آمار، آمار زیستی، آمار بیمه و آمار رسمی است که در حوزه آمارهای رسمی کشور طراحی و به اجرا در می‌آیند. آمار رسمی پایه‌ای برای برنامه‌ریزی در راستای توسعه سازمان و کشور و بالاخص تدوین و نیز ارزیابی اهداف برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است. مطالعه و شناخت علمی و دقیق زوایای آمار رسمی توسط اساتید دانشگاه‌ها و دانشجویان تحصیلات تکمیلی در رشته آمار و رشته‌های وابسته، علاوه بر تولید علم، رفع نارسایی‌ها و مشکلات موجود در حوزه کاربرد را به همراه خواهد داشت. بدیهی است که در این راستا، لازم است برآیند پایان‌نامه فقط تولید مقاله نباشد و تلاش شود مشکلی در واحد مربوطه از نظر آماری حل شود تا دستگاه‌های اجرایی را ترغیب به حمایت نماید.

حمایت از پایان‌نامه می‌تواند شامل کمک مالی در قالب عقد قرارداد، در اختیار قرار دادن داده‌های لازم برای انجام پژوهش و همچنین استفاده از مشاوره و ظرفیت کارشناسی و فنی و نیز منابع کتابخانه‌ای و گزارش‌های آماری سازمان باشد. برخی انگیزه‌هایی که در این راستا توسط سازمان‌ها ذکر می‌شود عبارت است از:

- توسعه تحقیقات کاربردی و استفاده از پتانسیل‌های علمی دانشگاه‌ها و بهره‌برداری از دستاوردهای علمی و یافته‌های پژوهشی در زمینه ارتقای کارایی و اثربخشی فعالیت‌های سازمان،

سازمان ارایه نماید.

حمایت مالی

میزان حمایت مالی از پایان نامه برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری متفاوت است و در هر سازمان مبلغ خاصی در نظر گرفته می شود که به مرور زمان تغییر می کند. در این رابطه مراجعه به سایت سازمان و دریافت آخرین اطلاع ضروری است. لازم است از سازمان حامی، به نحو مقتضی در پایان نامه و مقاله حاصل از آن قدردانی شود.

دستگاه های اجرایی و شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های وابسته می توانند با استناد به بندهای «ب» و «پ» ماده ۶۴ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل از پایان نامه و رساله های دانشجویی حمایت مالی به عمل آورند.

«بند ب ماده ۶۴ - کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاه های موضوع ماده ۵۰ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، یک درصد از اعتبارات تخصیص یافته هزینه ای به استثنای فصول ۱ و ۶ و در مورد شرکت های دولتی از هزینه های غیرعملیاتی را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری هزینه کنند»

«بند پ ماده ۶۴ - کلیه شرکت های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های وابسته و تابعه به استثنای صندوق های بیمه و بازنشستگی موظفند به منظور حمایت از پژوهش های مسأله محور و تجاری سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست های کلی برنامه ششم معادل حداقل سه درصد از سود قابل تقسیم سال قبل خود را برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه، زیر نظر

شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری منظور نمایند.»

پیگیری تخصیص اعتبارات پژوهشی مربوط به آمار رسمی از بند ب ماده ۶۴ قانون برنامه ششم توسعه به عهده شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور قرار داده شده است (بند ۵ ماده ۱۳ آیین نامه شورای راهبری).

پیشنهاد برای انجمن آمار ایران

(۱) پیشنهاد می شود انجمن آمار ایران صفحه ای در تارنمای خود ایجاد کرده و سازمان های حامی پایان نامه های آمار به ویژه در حوزه آمار رسمی را معرفی نماید و صفحه مذکور را مرتب به هنگام سازی نماید.

(۲) به منظور آشنا شدن دانشگاهیان با چالش های موجود واحدهای آماری دستگاه های اجرایی و نیز بررسی توانمندی دانشگاه ها برای حل مشکلات توسط کارشناسان توصیه می شود انجمن آمار ایران هر دو سال یک بار (علاوه بر برنامه هایی که در حاشیه کنفرانس های آمار ایران دارد) یک سمینار تخصصی با مشارکت دستگاه های اجرایی آماری کشور برگزار نماید و در این سمینار دوسالانه با برگزاری میزگردها و ایراد سخنرانی ها و یا ارائه پایان نامه هایی که در رابطه با موضوع آمارهای رسمی انجام شده اند، دانشگاهیان با مشکلات آماری دستگاه های اجرایی بیشتر آشنا شوند و با همکاری کارشناسان موضوعاتی را برای پایان نامه های دانشجویان خود انتخاب نمایند. از طرفی، دستگاه های اجرایی نیز با توانمندی دانشگاهیان در راستای حل مشکلات و رفع چالش ها آشنا شوند و زمینه برای ارائه پایان نامه های مرتبط و در نتیجه امکان و مکانیزم حمایت از این پایان نامه ها فراهم آید.

فهرست پیوند برخی سازمان ها و نهادها که از پایان نامه ها و رساله های دانشجویی حمایت می نمایند:

پژوهشکده آمار

<https://src.ac.ir>

به تفکیک و بینارهای عمومی و تخصصی و وینارهای دانش افزایی مباحث آمار و احتمال در ریاضیات مدرسه‌ای در جداول زیر آمده است.

وینارهای عمومی و تخصصی	
عنوان وینار	سخنران
از تاریخ چه می‌آموزیم	دکتر محمدقاسم وحیدی اصل
جایگاه موسسه آموزش عالی آمار در توسعه کاربردی و دانشگاهی علم آمار در ایران	دکتر غلامرضا محتشمی برزادران
Statistical Challenges in Agent-Based Models	David Banks
شبکه بیزی و کاربرد آن در مدل‌سازی روابط بین ژن‌ها	دکتر رزا اقدام
ماشین بیزی: قله‌ها و دره‌ها	دکتر حسین باغیشنی
رگرسیون بعد بالا بر پایه روش‌های غیرخطی جریمه‌ای	دکتر مهدی روزبه
وینارهای دانش‌افزایی مباحث آمار و احتمال در ریاضیات مدرسه‌ای	
عنوان وینار	سخنران
شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی و بدفهمی‌های موجود در مباحث احتمال	دکتر زهرا رضایی قهرودی و علی کهنکی

با علم به اثرگذاری چنین اقداماتی در زمینه ترویج دانش آمار و افزایش سطح دانش کاربردی آمارشناسان، شکی نیست که هم‌افزایی و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند صاحب‌نظران این حوزه باعث پژوهشگر شدن اهداف پیش روی انجمن و آمارشناسان کشور خواهد شد. کمیته وینارهای انجمن آمار ایران آمادگی همکاری در اجرای وینارهای مشترک با گروه‌های آمار دانشگاه‌های سراسر کشور را دارد.

صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور

<http://insf.org/fa>

صندوق توسعه ملی

<http://ee.iust.ac.ir>

پژوهشکده بیمه

<https://www.irc.ac.ir>

پژوهشکده پولی و بانکی

<https://www.mbri.ac.ir>

پژوهشگاه قوه قضائیه

<https://jri.ac.ir/Thesis-support.html>

موسسه کار و تامین اجتماعی

<https://www.mcls.gov.ir/fa/>

سازمان اداری و استخدامی کشور

<https://www.aro.gov.ir>

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهرداری تهران

<https://rpc.tehran.ir>

دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر

<http://imps.ac.ir>

شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری (سامانه سانع)

<https://sate.msrt.ir/>

مؤسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی

<http://nimad.ac.ir/>

گزارش برگزاری وینارهای انجمن آمار

ایران

به همت زهرا رضایی قهرودی

نظر به شرایط و فرصت‌های موجود در بهره‌گیری از تعاملات غیرحضوری، انجمن آمار ایران از دی‌ماه تا اسفندماه ۱۳۹۹ علاوه بر برگزاری سلسله وینارهای عمومی و تخصصی به برگزاری سلسله وینارهای دانش‌افزایی مباحث آمار و احتمال در ریاضیات مدرسه‌ای پرداخته است تا زمینه ترویج دانش آمار و افزایش سطح دانش کاربردی دبیران و معلمان فراهم شود. مسئولیت اصلی برگزاری وینارهای دانش‌افزایی مباحث آمار و احتمال در ریاضیات مدرسه‌ای بر عهده آقای دکتر احسان بهرامی سامانی بوده است.

فهرست وینارهای برگزار شده از فروردین تا خرداد ۱۴۰۰

انجام شود.

(۳) پیشنهاد شد که علاوه بر اطلاعات اولیه دانش‌آموختگان، اطلاعات جزئی‌تر و بیشتری مانند مهارت‌های افراد، آشنایی با نرم‌افزارها، انتظارات افراد از کانون و محل سکونت افراد نیزه پرسیده شود، البته با در نظر گرفتن این نکته که حجم پرسشنامه زیاد نشود. در این راستا، پیشنهاد شد که فرم دارای دو بخش باشد. بخش اول، شامل اطلاعات اولیه و بخش دوم شامل اطلاعات جزئی‌تر از افرادی که علاقه‌مندی بیشتری در عضویت در کانون و ایجاد ارتباط داشته باشند. تأکید شد که در اولین گام عملیاتی، هدف باید شناسایی دانش‌آموختگان باشد.

(۴) پیشنهاد شد که این کانون از کل دانشجویان آمار کشور (دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی) عضوگیری نماید و به‌صورت جامع عمل کند.

(۵) پیشنهاد شد که پس از تشکیل کانون و ایجاد ثبات در کانون، ایجاد یک هویت حقوقی و نیز راه‌های تأمین اعتبار مالی برای کانون مد نظر قرار گیرد.

(۶) در ادامه جلسه، دکتر یارمحمدی خلاصه‌ای از گزارش جلسه اخیر با نمایندگان انجمن آمار را بیان کردند. اهم مطالب مطرح شده در جلسه عبارتند از: بیان وظایف نمایندگان، تشویق به عضویت مستمر خود، همکاران و دانشجویان در انجمن، ارائه اخبار از دانشگاه، اطلاع‌رسانی وبینارها، معرفی رشته علم‌داده‌ها به‌خصوص در مقطع کارشناسی‌ارشد، برگزاری مسابقات آمار در فضای مجازی، معرفی نماینده‌ها و گزارشی از گروه آمار، مشکلات فعلی دانشجویان از لحاظ اشتغال و عدم تمایل به تحصیل آمار در دوره کارشناسی.

(۷) دکتر کلهری فایل معرفی پژوهشکده آمار را به‌عنوان یک نمونه فایل برای دستگاه‌های اجرایی آماده کرده و به عنوان یک الگو در اختیار سایر اعضای انجمن، قرار دهند.

(۸) آقای لقمانیان گزارشی از وضعیت برگزاری سومین

امید است با همدلی و همراهی یکدیگر بتوانیم در بهبود نقش و جایگاه آمارشناسان در حل مسائل واقعی جامعه تأثیرگذار باشیم. از این‌رو، خواهشمند است ضمن اطلاع‌رسانی به دانشجویان و اعضای گروه‌های دانشکده و سازمان‌ها برای شرکت در وبینارها و معرفی افراد متخصص در این حوزه، به‌عنوان سخنران، موضوعات پیشنهادی جدید خود را نیز در اختیار ما قرار دهید.

شایان یادآوری است که دسترسی به فیلم وبینارها از طریق سایت انجمن آمار ایران برای اعضای انجمن امکان‌پذیر است. ضمناً وبینارها در بستری به آدرس <http://vc.edejo.ir/irstat/> برگزار می‌شود. برای کسب اطلاعات بیشتر به www.irstat.ir/webinar مراجعه شود. همچنین، به مناسب سالگرد تشکیل کمیته وبینارهای انجمن آمار، خلاصه چکیده‌های وبینارها تهیه و در لینک

https://irstat.ir/files/site1/files/webinar/Abstract-Webinar-First_Year.pdf

در اختیار علاقه‌مندان برای بهره‌برداری تهیه شده است.

گزارش فعالیت‌های کمیته روابط عمومی

به همت نصراله ایران‌پناه

صورتجلسه کمیته روابط عمومی که در ساعت ۱۷ روز ۱۴۰۰/۰۳/۱۸، به‌صورت مجازی برگزار شد.

حاضرین: آقایان دکتر ایران‌پناه، دکتر مترجم، دکتر یارمحمدی، لقمانیان، خانم‌ها دکتر کلهری و دکتر کلکین‌نما. (۱) در ابتدا دکتر مترجم گزارشی از آخرین نسخه ویرایش شده پیش‌نویس آئین‌نامه کانون دانش‌آموختگان، ارائه کردند. (۲) ایشان فرمی (گوگل فرم) برای جمع‌آوری اطلاعات اولیه از دانش‌آموختگان آمار تنظیم کردند. در مورد شیوه‌های توزیع این فرم در جلسه بحث و پیشنهادهایی ارائه گردید. پیشنهاد شد که برای ترغیب افراد به پر کردن فرم، اصلاحاتی در خود فرم (مثلاً بیان هدف و مزیت جمع‌آوری این بانک اطلاعاتی)

سمینار دانشجویی آمار ارائه کردند. ایشان گفتند که دانشگاه اقلید خواستار میزبانی سومین کنفرانس (به صورت مجازی) بوده است که در این زمینه موافقت اولیه انجام شده ولی به دلیل عدم پیگیری دانشگاه اقلید، لازم است ریزنی بیشتری انجام شود. مقرر شد آقایان دکتر گلعلی زاده و محمدزاده این موضوع را پیگیری کنند.

(۹) نمونه فایل معرفی گروه های آماری کشور توسط خانم دکتر رضایی (برای دانشگاه تهران) آماده شد. دکتر کلکین نما پیشنهاد کردند که آدرس سایت گروه مربوطه در فایل نمونه وارد شود. همچنین مقرر شد که فایل آماده شده هر دانشگاه هر دو سال یکبار توسط نماینده جدید انجمن به روز رسانی شود. گزارش ها برای چاپ در خبرنامه انجمن آمار فرستاده و در سایت انجمن قرار داده شوند. مزیت این گزارش ها، اطلاع از وضعیت همه استادان آمار کشور است که در موقعیت هایی همچون داوری ها می توان از آن کمک گرفت.

گزارش فعالیت های کمیته نشریات

به همت فرزاد اسکندری

یکی از کمیته های انجمن آمار ایران کمیته نشریات انجمن است که اعضای آن شامل سردبیران محترم نشریه های انجمن به همراه رئیس انجمن آمار هستند. به منظور هماهنگی بین نشریه ها و مواردی که از طرف نهادهای قانون گذار مانند وزارت متبوع اعلام می شود، هر چندگاه یک جلسه تشکیل و درباره موارد مهم و تأثیرگذار بحث و گفتگو و در نهایت تصمیم گرفته می شود. از مهم ترین مواردی که در یک سال اخیر توسط کمیته نشریات درباره آنها تصمیم گیری شده است، می توان به موارد زیر اشاره کرد:

(۱) درباره یکسان سازی مدیریت صفحه آرایی و ویراستاری نشریات در دفتر انجمن، مقرر شد درباره موارد زیر بررسی هایی انجام شود:

(الف) برآورد هزینه تغییر ساختار و یکسان سازی،
(ب) شناسایی افراد متخصص که دارای توانایی لازم برای همکاری با دفتر انجمن باشند،
(ج) ایجاد تغییرات به صورت مرحله ای و بر اساس اولویت و درجه اهمیت کار.

پیشنهاد شد با توجه به شرح وظایف انجمن آمار و پس از تأیید نهایی مصوبات، رئیس محترم انجمن به صورت مستقیم در خصوص بندهای (الف) و (ب) اقدام لازم را انجام و نتیجه را به کمیته نشریات اعلام نماید. درباره بند (ج) نیز پس از دریافت نامه رئیس محترم انجمن، برای ایجاد یکسان سازی اقدام شود. همچنین، مقرر شد که با توجه به مأموریت متفاوت هر مجله، سردبیران محترم نیز اولویت بندی و تغییرات پیشنهادی خود را اعلام نمایند تا در اختیار دفتر انجمن قرار بگیرد.

(۲) درباره خدماتی که شرکت یکتاوب برای نشریات انجمن انجام می دهد، و مشکلاتی که به علت عدم پاسخگویی مناسب و به موقع این شرکت به وجود آمده و باعث اعتراض بخشی از سردبیران شده است، پیشنهاد شد انجمن نامه ای اعتراضی به همراه سوابق و مستندات لازم به شرکت یکتاوب ارسال نماید تا پس از دریافت بازخورد آن، درباره همکاری این شرکت متناسب با نیازهای انجمن تجدیدنظر لازم انجام شود.

(۳) با توجه به برگزاری کنفرانس ها و سمینارهای مرتبط با انجمن آمار ایران و برای ایجاد یک شیوه یکسان درباره دریافت مقاله های مورد پذیرش در این مجموعه کنفرانس ها و سمینارها، مقرر شد بعد از دریافت درخواست دبیران محترم کنفرانس ها، متن زیر اطلاع رسانی شود:

«برای مقاله های پذیرفته و ارائه شده در سمینار (کنفرانس)، با هماهنگی سردبیران مجلات انجمن آمار، امکان بررسی و چاپ مقالات کامل در مجلات فراهم می شود»

(۴) موضوع همکاری انجمن آمار ایران با مراکز آموزشی و مؤسسات پژوهشی در راه اندازی نشریات علمی آماری مطرح شد. مقرر شد موافقت اصولی کمیته در این رابطه، مشروط به رعایت شان و جایگاه علمی انجمن و صرفاً در راستای ارتقای علمی مجلات انجمن، به هیئت مدیره اعلام شود. همچنین، براساس آیین نامه تعیین هزینه پردازش مقاله در نشریات علمی با دسترسی باز، مصوب وزارت عتف که به کلیه انجمن ها و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور ابلاغ شده است، کمیته نشریات تصمیم های زیر را مورد تصویب قرار داد:

(الف) تعیین هزینه پردازش مقاله در نشریات انجمن، همچنین آیین نامه تعیین هزینه پردازش مقاله در نشریات علمی با دسترسی باز، مصوب وزارت عتف که به کلیه انجمن ها و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور ابلاغ شده است، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و کمیته نشریات تصمیم های زیر را مورد تصویب قرار داد: اعضای محترم کمیته با کلیات موضوع دریافت هزینه پردازش مقاله موافقت نمودند و مقرر شد ضمن ارجاع موضوع به هیات مدیره انجمن موارد زیر نیز مورد تاکید قرار گیرد:

- دریافت هزینه به صورت مرحله ای و با اولویت نشریات فارسی انجام پذیرد،
 - شیوه اجرای آیین نامه به طور موازی و متناسب با رویکرد سایر انجمن های علمی، هماهنگ شود.
- برخی مطالب مهم آیین نامه تعیین هزینه پردازش برای نشریات دسترسی باز، مصوب وزارت عتف به شرح ذیل است:

- کسب مجوز از مدیریت انجمن،
- ابلاغ از طرف هیئت مدیره انجمن انجام و در سامانه نشریه بارگذاری شود،

- هزینه پردازش مقاله شامل داوری، ویراستاری و صفحه آرایی و انتشار است.
- دریافت هزینه:
- هزینه مقاله کامل: موسسه ۶۰۰ هزار تومان و انجمن ۵۰۰ هزار تومان،
 - هزینه مقاله کوتاه: موسسه ۲۰۰ هزار تومان و انجمن ۲۵۰ هزار تومان،
- تبصره:** هزینه پردازش در مجلات Scopus, WOS با ضریب ۱/۲ است.
- شیوه دریافت:

پنجاه درصد هزینه بعد از داوری و صدور گواهی پذیرش و اخذ موافقت نامه کتبی چاپ از نویسنده (ها) و پنجاه درصد هزینه بعد از آماده سازی برای انتشار و قبل از انتشار رسمی دریافت می شود.

تبصره: در صورت عدم پرداخت هزینه پردازش توسط نویسنده (ها)، نشریه مجاز است فرآیند انتشار مقاله را متوقف و ضمن ابطال پذیرش مقاله موارد را به نویسنده (ها) اعلام نماید.

محل پرداخت هزینه توسط نویسنده:

هزینه می تواند به صورت شخصی، از طرف موسسه محل اشتغال نویسنده یا تأمین کننده پژوهانه (گرت پژوهشی) پرداخت شود.

اعضای کمیته نشریات انجمن: دکتر فرزاد اسکندری، دکتر افشین فلاح، دکتر محسن محمدزاده، دکتر عبدالرحمن راسخ، دکتر غلامرضا محتشمی، دکتر علیرضا نعمت الهی.

گزارش فعالیت های کمیته آماردانان جوان

به همت موسی گلعلی زاده

بخش قابل توجهی از جامعه آماری کشورمان را جوانانی تشکیل می دهند که مشغول تحصیل آمار هستند یا

دانش‌آموختگان جوانی هستند که در صنعت و دانشگاه مشغول خدمت‌رسانی هستند. با در نظر گرفتن این مهم، انجمن آمار ایران در قالب تشکیل کمیته‌های تخصصی اقدام به تشکیل کمیته آماردانان جوان نمود تا نیازها و انتظارات این قشر عظیم از جامعه آماری کشور شناسایی و فعالیت‌هایی هدفمند در راستای ارتقای فرهنگ آماری به‌ویژه در بین قشر جوان صورت گیرد. این کمیته به ابتکار هیئت مدیره انجمن تشکیل، و ۹ نفر از اعضای هیات علمی جوان دانشگاه‌ها در نقاط مختلف ایران به عنوان اعضای این کمیته انتخاب شدند. اعضای کمیته تخصصی عبارتند از: آقایان دکتر موسی گل‌علی‌زاده، مسئول کمیته - دانشگاه تربیت مدرس؛ دکتر کیومرث مترجم، عضو و دبیر کمیته - دانشگاه تربیت مدرس؛ سایر اعضای کمیته: دکتر مجید چهکنندی، دانشگاه بیرجند؛ دکتر حسین حق‌بین، دانشگاه خلیج فارس، دکتر عبدالله جلیلیان، دانشگاه رازی، دکتر رضا عربی، دانشگاه تبریز؛ دکتر علی دست‌برآورده، دانشگاه یزد؛ دکتر بهزاد منصوری، دانشگاه شهید چمران؛ دکتر مهدی صالحی، دانشگاه نیشابور؛ دکتر قباد برم‌ال‌زن، دانشگاه زابل.

کمیته تخصصی آماردانان جوان از مهرماه سال ۱۳۹۹ فعالیت خود را آغاز کرده و از ابتدای تشکیل تا زمان نگارش این گزارش تعداد ۹ جلسه با حضور اعضای آن برگزار شده است.

برخی از مهم‌ترین اقدامات این کمیته به شرح زیر هستند:

- تنظیم آیین‌نامه کمیته آماردانان جوان و فرستادن آن به هیئت مدیره انجمن آمار برای تصویب.

- تعیین کارگروه‌های تخصصی، که نام این کارگروه‌ها و مسئولین آنها به شرح زیر است:

کارگروه مسابقات، سرگرمی و دانش‌افزایی: مسئول این کارگروه آقای دکتر صالحی، و همکاران ایشان در این کارگروه آقایان دکتر دست‌برآورده، دکتر برم‌ال‌زن و دکتر حق‌بین هستند.

کارگروه ارتباط با صنعت و جامعه: مسئول این کارگروه آقای دکتر منصوری، و همکاران ایشان در این کارگروه آقایان دکتر حق‌بین، دکتر مترجم، دکتر چهکنندی و دکتر عربی هستند.

کارگروه همایش‌های دانشجویی و ارتباط با انجمن‌های علمی دانشجویی آمار: مسئول این کارگروه آقای دکتر دست‌برآورده، و همکاران ایشان در این کارگروه آقایان دکتر جلیلیان، دکتر برم‌ال‌زن و دکتر صالحی هستند.

کارگروه دانش‌آموختگان: مسئول این کارگروه آقای دکتر مترجم، و همکاران ایشان در این کارگروه آقایان دکتر عربی و دکتر حق‌بین هستند.

هماهنگی‌های انجام شده برای همکاری با سازمان استاندارد و برگزاری جلسات آتی در این خصوص با همکاری اعضای هیئت مدیره انجمن آمار، مدیران گروه‌ها و علاقه‌مندان به آمار توسط آقای دکتر منصوری مسئول کارگروه ارتباط با صنعت در حال انجام و پیگیری است.

پیشنهاد تشکیل کانون دانش‌آموختگان آمار ایران و تهیه آیین‌نامه مربوطه توسط آقای دکتر مترجم و همکاری سایر اعضای کمیته آماردانان جوان. مقرر شد پرسشنامه تهیه شده پس از تایید سئوالات و محتوی آن توسط هیئت مدیره انجمن آمار ایران، این پرسشنامه برای کلیه دانش‌آموختگان آمار فرستاده شود.

ارتباط موثر با دانش‌آموختگان، بازتاب نظرات ایشان و تلاش برای ساختن یک جامعه آماری پویا که لزوماً دست‌اندرکاران آن دانشگاهیان نبوده و همه دانش‌آموختگان در آن سهم هستند، از اهداف ایجاد کانون دانش‌آموختگان آمار ایران است. کمک‌رسانی، هم‌فکری و هم‌افزایی به جامعه آماری، ایفای نقش اتاق فکر و اندیشه‌ورز در حوزه‌های آمار از جمله خروجی‌های این کانون است.

توسط این کمیته پیگیری می‌شود.

- پیشنهاد درباره ایجاد ارتباط و تعامل با انجمن‌های علمی - دانشجویی آمار، مرور آیین‌نامه انجمن‌های دانشجویی و نحوه برگزاری کنفرانس‌های دانشجویی توسط آقای دکتر دست‌برآورده در حال انجام و پیگیری است.

- پیشنهاد تهیه محتوی برای دوره‌های توانمندسازی دانشجویان و دانش‌آموختگان آمار و ارائه نمونه‌هایی از فعالیت‌های ارتباط با صنعت نیز از مواردی است که در دستور کار کمیته آماردانان جوان قرار دارد.

اعضای کمیته آماردانان جوان امید دارند که فعالیت‌های انجام شده گامی در راستای اعتلای فرهنگ آماری و زمینه‌ساز شرایط مطلوب و درخور رشته آمار باشد.

گزارش کمیته آموزش آمار

به همت احسان بهرامی‌سامانی

دنایای امروزی، دنایای داده‌محور و اطلاعات‌محور است، به‌گونه‌ای که آمار در هر جایی و به‌طور ویژه استدلال آماری، دانش آماری و سواد آماری یک ضرورت به‌شمار می‌آید. به نقل از اتحادیه آمار آمریکا (ASA)، هر دانش‌آموخته دبیرستانی و دانشگاهی باید بتواند از استدلال آماری به شکلی مفهومی و بدون خطا استفاده کند تا بتواند با شرایط مورد نیاز شهروندی، استخدام و پیش‌نیازهای خانواده به شکلی هوشمندانه کنار آمده و خود را برای یک زندگی سالم و مُثمرتر آماده کند. شهروندی که دارای دانش آماری و سواد آماری است، درباره شمارش و اعداد پایه دخیل در تفسیر داده‌ها، متخصص و ماهر است. یک شهروند دارای دانش آماری، نقاط قوت یک فرآیند علمی را درک کرده و می‌تواند به شکلی انتقادی گزارش‌های رسانه‌ها را در مورد یافته‌های علمی تحلیل کند، چرا که می‌تواند سؤالات مناسبی را در مورد طرح مطالعاتی و نتیجه‌گیری‌های پژوهشی مطرح نماید.

از مهم‌ترین اهداف کانون دانش‌آموختگان آمار ایران می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ارتقای سطح دانش آماری از طریق ارتباط موثر و مستمر بین کانون و دانشگاه،

- گسترش دانش و مهارت‌های دانش‌آموختگان از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی،

- بهره‌گیری از نظرات و تجارب دانش‌آموختگان فعال در صنعت برای ارتقای سطح علمی و جنبه کاربردی آمار در دانشگاه‌ها، و همکاری و همیاری با سایر سازمان‌ها و کانون‌های مشابه به منظور ارائه خدمات علمی، فنی و اجتماعی،

- برقراری ارتباط مستمر دانش‌آموختگان با یکدیگر و برقراری تماس علمی و حرفه‌ای با کانون‌های مشابه در داخل و خارج از کشور،

از مهم‌ترین مسائلی که در این کارگروه در حال پیگیری است، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ارتباط مستمر با اتحادیه انجمن‌های علمی-دانشجویی آمار،
- آشنا ساختن دانشجویان با انجمن، اهداف آن و تبیین سیاست‌ها و برنامه‌های انجمن،

- همکاری و همفکری در برگزاری همایش‌های دانشجویی،
- همفکری و حمایت در اجرای برنامه‌های انجمن‌های دانشجویی،

- تبلور بخشیدن به قابلیت‌های دانشجویان در راستای سیاست‌های انجمن از جمله تشکیل نظام آمارشناسی و نظام رتبه‌بندی متخصصین آمار اشاره نمود.

- پیشنهاد و تهیه آیین‌نامه شیوه جدید برگزاری مسابقات دانشجویی آمار در سطوح کارشناسی و تحصیلات تکمیلی توسط آقای دکتر صالحی مسئول کمیته مسابقات سرگرمی و دانش افزایی. در کنار این مهم، توجه به ارتقای سواد آماری از طریق اجرای مسابقات انگیزشی در سطح دانش‌آموزی نیز

اگر خط سیر آمار را ریشه‌یابی کنیم، ملاحظه می‌شود که این رشته برای حل مسائل واقعی پدید آمده است. همچنین، آمار کمک می‌کند که بتوان ریاضیات را وارد دنیای عملی نمود و به شکلی مفید از ریاضیات در دنیای حقیقی استفاده کرد. از سوی دیگر، علم آمار به‌عنوان یکی از مولفه‌های موثر سواد علمی در قرن بیست و یکم مورد استفاده قرار گرفته و اهمیت آن در اسناد برنامه درسی بسیاری از کشورها، در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. این علم، کاربرد بسیاری در علوم مختلف مانند علوم مهندسی، علوم پزشکی، علوم اجتماعی و غیره دارد. بنابراین، قرار گرفتن این علم در برنامه درسی ریاضیات مدرسه‌ای و آموزش مناسب آن سبب ایجاد مهارت‌های مختلفی از قبیل تصمیم‌گیری، قضاوت و پیش‌بینی مبتنی بر داده‌های پیرامون می‌شود. امروزه آموزش آمار، به عنوان یکی موضوعات تحقیقاتی در زمینه یادگیری علم آمار به دانش‌آموزان و دانشجویان مورد توجه محققان قرار گرفته است. آمار به عنوان یک علم شامل مباحث نظری و کاربردی است. از این رو، هر دو جنبه این علم در آموزش آمار در نظر گرفته شده است. آموزش آمار، چالش‌هایی مشابه با آموزش در سایر علوم ریاضی مانند منطق، ریاضیات و علوم رایانه دارد. اما از آنجایی که، علم آمار مبتنی بر استدلال براساس شواهد است، آموزش آن، شباهت‌های بسیاری با آموزش در رشته‌های تجربی مانند علوم اجتماعی، زیست‌شناسی، روان‌شناسی و شیمی دارد. از سویی دیگر، تحقیقات آموزش آماری، زمینه‌ای در حال ظهور است که از رشته‌های مختلف رشد کرده و به عنوان یک زمینه منحصر به فرد برای ارتقای تدریس و یادگیری آمار در تمامی مقاطع تحصیلی و دانشگاهی محسوب می‌شود. امروزه شاید قدرت استدلال جای خود را به توسعه (قدرت نقد) داده باشد. یعنی آموزش آمار و احتمال مردم را قادر می‌کند تا انبوه داده‌ها را، که در این عصر اطلاعات، پیوسته زیر بمباران آن‌ها هستند، به سامان

آورند. نمونه آن، این که پندارهای ساده آماری باید بخشی از آموزش دانش‌آموزان باشد تا به آنان در توسعه برخورد نقادانه با اطلاعات عددی که رسانه‌های گروهی ارائه می‌کنند، کمک کند. در جامعه کنونی آدمی باید داده‌های انبوه زندگی روزمره را بفهمد و تحلیل کند و در مقابل انفجار اطلاعاتی موجود، قادر به استنتاج‌های معتبر و درست در مسائلی از قبیل دستمزدها، هزینه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها باشد. براین اساس، از سال ۱۳۳۹ (۱۹۶۰ میلادی) بسیاری از مجامع بین‌المللی آموزش ریاضی، تدریس آمار را در برنامه درسی ریاضی مدارس توصیه کرده‌اند.

دلیل مهمی که می‌توان در مورد این موضوع به آن اشاره نمود اهمیت پیدا کردن تاثیر آمار در زندگی روزمره، نقش مهم آن در شرایط حساس و کاربرد آن در بسیاری از تخصص‌ها و پژوهش‌هاست. که این موضوع هنوز به‌خوبی در جامعه علمی کشور مورد توجه قرار نگرفته است.

فعالیت‌های کمیته آموزش آمار در بازه زمانی مهرماه ۱۳۹۹ تا شهریورماه ۱۴۰۰

- تدوین استانداردها و چارچوب برنامه درسی آمار، احتمال و علوم داده در مقاطع مختلف مدرسه‌ای،
- مطالعه تطبیقی استانداردهای آموزشی آمار، احتمال و علوم داده کشور آمریکا در سال ۲۰۲۰،
- مطالعه تطبیقی آموزش آمار و احتمال قبل و بعد از انقلاب،
- برگزاری پنچ وینار آموزش آمار برای دبیران و معلمان،
- اولین وینار: علم آمار و کاربردهای آن در سایر علوم و آمار توصیفی: نمایش و توصیف داده‌ها، متغیرها و کاربردهای آن
- دومین وینار: مقیاس و انواع آنها و شاخص‌های مرکزی
- سومین وینار: شاخص‌های پراکندگی و روش‌های نمونه‌گیری
- چهارمین وینار: استنباط آماری - برآورد، پارامتر و استنباط آماری و برآورد فضایی

- همکاری در مجلات رشد، برهان ریاضی و سامانه شاد.

گزارش هفتمین سمینار قابلیت اعتماد و کاربردهای آن

به همت سارا جمهوری

هفتمین سمینار قابلیت اعتماد و کاربردهای آن با حضور فعال استادان، دانشجویان و پژوهشگران در حوزه آمار و مهندسی در روزهای ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ و به میزبانی گروه آمار دانشگاه بیرجند برگزار شد. در این همایش که با همکاری قطب علمی داده‌های ترتیبی، قابلیت اعتماد و وابستگی و تحت حمایت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بیرجند، انجمن آمار ایران، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و پارک علم و فناوری خراسان جنوبی برگزار شد، ۴۶ مقاله به صورت سخنرانی و ۱۰ مقاله به صورت پوستر در بستر سامانه وینار دانشگاه بیرجند و به صورت مجازی ارائه شد.

در ساعت ۸ صبح چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت ماه، مراسم افتتاحیه با حضور ریاست محترم دانشگاه بیرجند، جناب آقای دکتر احمد خامسان و مدیر قطب داده‌های ترتیبی، قابلیت اعتماد و وابستگی، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه بیرجند، رئیس پردیس علوم پایه و جمعی از استادان، دانشجویان و علاقه‌مندان از سراسر کشور آغاز شد. در این مراسم، پس از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید و پخش سرود ملی، سرود دانشگاه بیرجند پخش شد. در ادامه ریاست دانشگاه بیرجند، جناب آقای دکتر احمد خامسان ضمن خوش‌آمدگویی به حاضران در افتتاحیه هفتمین سمینار تخصصی نظریه قابلیت اعتماد و کاربردهای آن، موضوع این سمینار را کاربردی و راهگشا در حوزه‌های مختلف علوم و مهندسی دانست و ابراز امیدواری کرد که برگزاری چنین همایش‌هایی می‌تواند به توسعه مباحث علمی این شاخه کمک کند.

پنجمین وینار: شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی و بدفهمی‌های موجود در مباحث احتمال

- برگزاری وینارهای دانش‌افزایی آموزش آمار و احتمال با همکاری گروه ریاضی دفتر تالیف سازمان پژوهشی و برنامه‌ریزی درسی،

- برگزاری وینار «چرا آمار و احتمال در مدرسه و چگونه؟» توسط اتحادیه انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی ایران،

- شبکه‌سازی گروه‌های دبیران و معلمان کشور با استفاده شبکه‌های اجتماعی به منظور آموزش مجازی،

- برگزاری جلسات مستمر در هر ماه به منظور تدوین استانداردهای آموزشی،

- تهیه محتوای آموزشی آمار و احتمال در سامانه شاد،

- همکاری با کمیته علمی سومین سمینار آموزش آمار،

- همکاری با کمیته علمی سیزدهمین سمینار احتمال و فرایند تصادفی.

مصوبات کمیته آموزش آمار در بازه زمانی مهرماه ۱۳۹۹

تا شهریورماه ۱۴۰۰

- چاپ کتاب استانداردها و چارچوب برنامه درسی آمار، احتمال و علوم داده در مقاطع مختلف مدرسه‌ای،

- تهیه محتوای آموزشی، منابع و کتاب‌های کمک آموزشی آموزش آمار و احتمال برای معلمان و دبیران،

- انجام مطالعات پژوهشی در راستای مطالعات تطبیقی در حوزه آموزش آمار و احتمال در کشورهای منتخب،

- انعقاد تفاهم همکاری انجمن آمار ایران با سازمان پژوهش و برنامه آموزشی وزارت آموزش و پرورش،

- برطرف کردن چالش‌ها و مشکلات جدی موجود در کتاب‌های ریاضیات آموزش و پرورش از پایه اول تا دوازدهم

با برگزاری وینارهای دانش‌افزایی،

- برگزاری مسابقه پوستر سواد آماری،

سخنرانی رئیس دانشگاه بیرجند در مراسم افتتاحیه

در ادامه مراسم، دبیر هفتمین سمینار قابلیت اعتماد و کاربردهای آن حضور شرکت‌کنندگان را خیرمقدم گفته و از همکاری حامیان سمینار به‌ویژه ریاست محترم دانشگاه بیرجند و مدیر قطب داده‌های تربیتی، قابلیت اعتماد و وابستگی سپاسگزاری نمود. دکتر مجید چهکنندی گزارشی از تعداد مقالات دریافتی به دبیرخانه سمینار برای حاضرین در جلسه ارائه کرد. وی افزود در این همایش سه سخنران مدعو داخلی و یک سخنران مدعو خارجی دعوت کمیته علمی را پذیرفته‌اند و به ایراد سخنرانی می‌پردازند. وی از حمایت‌ها و مشاوره‌های خالصانه جناب آقای دکتر غلامرضا محتشمی و جناب آقای دکتر اکبر اصغرزاده در پیشبرد اهداف و برنامه‌های سمینار صمیمانه قدردانی نمود.

مراسم افتتاحیه با پخش کلیپ‌هایی در معرفی دانشگاه بیرجند و بافت تاریخی و طبیعت استان خراسان جنوبی و شهر بیرجند خاتمه یافت. پس از آن، سخنران‌ها در یک پنل از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۰:۴۰ و در دو پنل موازی از ساعت ۱۱ تا ۱۲:۴۰ به ایراد سخنرانی پرداختند. سخنرانی‌ها در عصر چهارشنبه در دو پنل موازی از ساعت ۱۴:۲۵ تا ۱۶:۳۰ ارائه شدند. سپس به مدت یک ساعت و چهل دقیقه ارائه‌دهندگان پوستر به بیان دستاوردهای خود پرداختند.

برنامه سخنرانی‌های روز چهارشنبه با سخنرانی خانم دکتر میترا فولادی‌راد، استاد تمام دانشگاه تروای فرانسه تحت عنوان

سپس مدیر قطب داده‌های تربیتی، قابلیت اعتماد و وابستگی، از حضور ریاست دانشگاه بیرجند در مراسم افتتاحیه سمینار تشکر کرده و از حمایت ایشان قدردانی نمود. دکتر جعفر احمدی، استاد دانشگاه فردوسی مشهد، دستاوردهای قطب علمی داده‌های تربیتی را نتیجه تلاش‌های مستمر و مشارکت‌های جمعی از اعضای هیات علمی دانشگاه‌های مختلف دانست و از نقش و همکاری گروه آمار دانشگاه بیرجند برای تأسیس این قطب در سال ۱۳۷۸ یاد کرد. وی افزود اعضای هسته قطب، از دانشگاه‌های اصفهان، بیرجند، تربیت مدرس، تهران، رازی کرمانشاه، فردوسی مشهد و یزد هستند. ایشان افزود: یک تعبیر ساده از قابلیت اعتماد آن است که اجزای یک سیستم چه به‌صورت مستقل از یکدیگر و چه به‌طور وابسته، باید بتوانند نقش و وظیفه‌ای که بر عهده‌شان است را به‌خوبی ایفا کنند. وی از عملکرد کمیته برگزاری هفتمین سمینار قابلیت اعتماد ابراز خرسندی نموده و از زمان‌بندی و اجرای منظم برنامه‌های اجرایی، اطلاع‌رسانی، دریافت و اعلام نتایج به‌موقع در داوری مقالات و گروه پشتیبانی فنی دانشگاه بیرجند قدردانی نمود. دکتر احمدی ابراز امیدواری کرد که این سمینار بستر مناسبی برای تبادل تجربیات و پژوهش‌های محققین سراسر کشور باشد.

آمده به دلیل شیوع ویروس کووید ۱۹ در کشور که منجر به برگزاری مجازی هفتمین دوره سمینار شد، از اعضای هسته قطب تقاضا نمود که در صورت شایستگی گروه آمار دانشگاه بیرجند، افتخار میزبانی یک دوره دیگر از سمینار را برای برگزاری به صورت حضوری پس از رفع این بیماری منحوس، به این گروه واگذار نمایند.

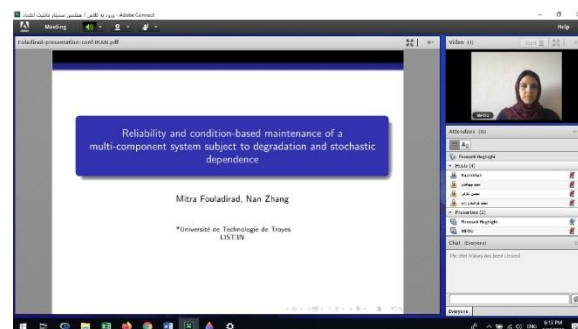
در ادامه مراسم، دکتر مجید اسدی استاد دانشگاه اصفهان، ضمن ابراز خرسندی از نحوه برگزاری این دوره از سمینار، سطح کیفی پژوهش‌های ارائه شده این دوره را شایسته دانست. این عضو هسته قطب داده‌های ترتیبی افزود: خوشبختانه در این هفت دوره‌ای که سمینار برگزار شده است، شاهد روند روبه رشدی در سمینار بوده‌ایم و برگزاری سمینار سال به سال بهتر شده است. این دستاورد به دلیل همت جوانان بوده و من از این بابت بسیار خوشحالم. دکتر اسدی نقش و اثرگذاری، دکتر جعفر احمدی را در این مهم بسیار کلیدی دانست و از تلاش‌های صادقانه ایشان نه تنها برای برگزاری دوره‌های مختلف سمینار قابلیت اعتماد، بلکه در تمامی امور مربوط به قطب داده‌های ترتیبی تشکر کرده و از شرکت‌کنندگان تقاضا نمود که ایشان را تشویق نمایند.

دکتر فیروزه حقیقی، دانشیار دانشگاه تهران در این مراسم ضمن تشکر از گروه برگزارکننده سمینار گفت: معتقدم که برگزاری سمینارهای آنلاین اگر سخت‌تر از شیوه حضوری نباشد، قطعاً آسان‌تر نیست». این عضو کمیته علمی سمینار مشارکت پرشور خانم‌ها در این دوره را در خانواده قابلیت اعتماد کشور بسیار ارزنده دانست.

دکتر بهاءالدین خالدی، عضو هسته قطب داده‌های ترتیبی که از آمریکا در سمینار حضور یافتند، برگزاری درس گروهی‌های آنلاین را فرصتی برای تبادل دستاوردهای پژوهشی از سراسر جهان دانسته و بر ضرورت کاربردی شدن پژوهش‌ها تأکید نمودند. دکتر خالدی اظهار داشت: چطور

Reliability and condition-based maintenance for multi-component system subject to degradation and stochastic dependence

خاتمه یافت.

سخنرانی پروفسور میترا فولادی راد

دکتر رضا احمدی (دانشگاه علم و صنعت تهران)، دکتر ابراهیم امینی سرشت (دانشگاه بوعلی سینا همدان) و دکتر مریم کلکین‌نما (دانشگاه صنعتی اصفهان) سخنران‌های مدعو داخلی و پروفسور میترا فولادی راد (دانشگاه تروا فرانسه) سخنران مدعو خارجی در این سمینار بودند و دستاوردهای پژوهشی خود را ارائه نمودند.

روز پنج‌شنبه ۳۰ اردیبهشت، با ارائه مقالات سخنران‌ها در یک پنل از ساعت ۸:۳۰ تا ۱۰:۴۰ و دو پنل موازی از ساعت ۱۱ تا ۱۲:۴۰ ادامه یافت. سخنرانی‌های عصر پنج‌شنبه نیز به صورت موازی و در دو پنل از ساعت ۱۴:۲۵ تا ۱۶:۰۵ ارائه شدند. مراسم اختتامیه سمینار در ساعت ۱۶:۳۰ عصر روز پنجشنبه و با شرکت جمعی از شرکت‌کنندگان و اساتید و دانشجویان برگزار شد. در این مراسم، دبیر سمینار آقای دکتر چهکندی، از اعضای کمیته اجرایی، گروه آمار دانشگاه بیرجند، قطب داده‌های ترتیبی و کادر دبیرخانه سمینار تشکر و قدردانی نمود. پس از آن دبیر اجرایی سمینار آقای دکتر خراشادی‌زاده ضمن ارائه گزارشی از نحوه برگزاری سمینار به صورت مجازی از قطب داده‌های ترتیبی بابت اعتماد به گروه آمار دانشگاه بیرجند برای برگزاری این دوره از سمینار سپاسگزاری نمود. ایشان با ابراز تأسف از شرایط به وجود

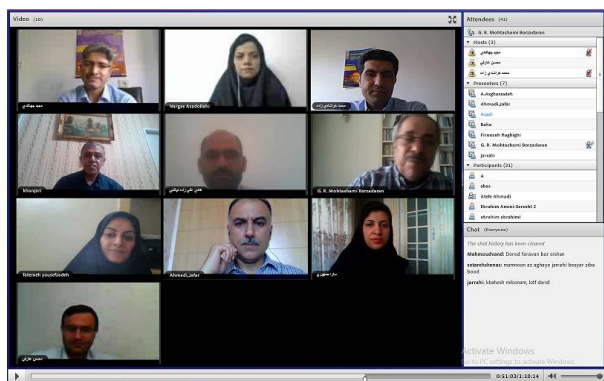
می‌شود به سمت صنعت رفت و پژوهش‌ها را کاربردی تعریف کرد؟». وی تأکید نمود که باید در خصوص انجام پژوهش‌هایی برای حل مشکلات صنعت در کشور ایران، به‌طور جدی چاره‌جویی شود.

دکتر رحیم محمودوند استادیار گروه آمار دانشگاه بوعلی سینا همدان در این مراسم گفت: با توجه به محورهای سمینار و بحث قابلیت اعتماد و تحلیل داده‌های طول عمر، یکی از بخش‌هایی که می‌تواند این سمینار را به‌طور مالی حمایت کند، بیمه و بانک است. «این عضو انجمن محاسبات بیمه و مالی ایران، به نقش شرکت‌های بیمه بازرگانی، پژوهشکده بیمه و همین‌طور صندوق‌های بازنشستگی در حمایت از این سمینار اشاره کرد. وی افزود: تحلیل داده‌های طول عمر برای صندوق‌های بازنشستگی بسیار ارزشمند است و موسسه عالی پژوهش‌های تأمین اجتماعی از سمینارهای این‌چنینی حمایت مالی می‌کند.

در ادامه مراسم، مدیر قطب داده‌های تربیتی، قابلیت اعتماد و وابستگی از آقای دکتر محمد خنجری صادق، دانشیار گروه آمار دانشگاه بیرجند و عضو کمیته علمی سمینار، بابت پشتکارشان در ارائه سخنرانی مرتبط با دستاوردهای نوین در هر هفت دوره سمینار تشکر و سپاسگزاری نمود. دکتر جعفر احمدی، ضمن اشاره به اینکه این سمینار در ابتدا به‌صورت کارگاه‌هایی توسط آقای دکتر اسدی ارائه شده است، افزود: «خیلی خوشحالم که این سمینار پس از هفت دوره به اینجا رسید! اگر لیست اعضای کمیته علمی سمینار این دوره را دیده باشید، تعداد جوان‌ها زیاد است. این نشان می‌دهد که هدف ما آن است که سمینار را به‌تدریج به نسل جدید واگذار نماییم. هدف ما جذب مخاطب و ایجاد علاقه و انگیزه است. تلاش ما آن است که اعضای هیات علمی جوان که فعالیت‌های خوبی در این زمینه انجام می‌دهند و دانشجویان دکتری که علاقه‌مند هستند را به‌صورت مالی حمایت نماییم

و انشاءالله که بتوانیم این امکان را فراهم آوریم. مدیر قطب داده‌های تربیتی، مبحث قابلیت اعتماد را مبحثی بسیار گسترده اعلام کرد که در همه شاخه‌های علمی کاربرد داشته و اساس آن تصمیم‌گیری و بهینه‌سازی است. دکتر احمدی افزود: در قابلیت اعتماد بحث اصلی طول عمر است. طول عمر فقط مختص یک دستگاه یا سیستم نیست. بلکه می‌تواند مرتبط با دستگاه‌های بانکداری و اداری باشد، یا به مسائل کلینیکی و تحلیل بقا ربط داشته باشد. هدف علوم پایه گسترش مرزهای دانش و پیدا کردن نظریه‌های جدید نظری برای یک مسئله کاربردی است و اگر ارتباط خوبی با بخش‌های مختلف جامعه و صنعت برقرار کنیم می‌توانیم با تکیه بر توان همکاران جوان، نظریه‌های تئوری که کارگشای مسائل و مشکلات آنها است را فراهم نماییم. مدیر قطب داده‌های تربیتی، از حضور پروفیسور فولادی‌راد در سمینار تشکر نموده و آن را فرصتی برای تعامل‌های مشترک دانست. در خاتمه، دکتر جعفر احمدی اعلام نمود که هشتمین دوره سمینار در جوار بارگاه ملکوتی ثامن الحجج و به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد برگزار خواهد شد.

پس از آن، دکتر غلامرضا محتشمی، استاد دانشگاه فردوسی مشهد نسبت به کاربردی شدن هر چه بیشتر پژوهش‌های آتی که در دوره‌های بعدی سمینار ارائه خواهند شد، ابراز امیدواری نمود. ایشان اجرای خوب سمینار هفتم را نتیجه بی‌توقعی، همدلی و خدمات خالصانه اهالی استان خراسان جنوبی و حاشیه کویر و بالاخص ریاست دانشگاه بیرجند دانست. دکتر محتشمی از تلاش‌های دکتر جعفر احمدی در برگزاری سمینارها تشکر ویژه نموده و برای ایشان آرزوی صحت و سلامت و طول عمر با عزت نمود. وی افزود: انتظار داریم که ابعاد این سمینار روزبه‌روز گسترده‌تر و ملموس‌تر شود. در پایان شعری از آقای دکتر جلیل جراحی عضو هیات علمی دانشگاه آزاد بیرجند که در وصف سمینار هفتم

اعضای کمیته اجرایی سمینار

گزارش اولین سمینار علم داده‌ها

به همت فرزاد اسکندری

امروزه می‌دانیم که علم داده‌ها در حوزه‌های مختلف علوم و فناوری درباره مطالعه ساختار و چگونگی تولید داده‌هاست. رویکرد پژوهشگران به علم داده‌ها با این نگرش است که چگونه می‌تواند داده‌ها به یک منبع ارزشمند در ایجاد استراتژی‌های کسب‌وکار و فناوری اطلاعات تبدیل شود. استخراج مقادیر زیادی داده ساختاریافته و ناساختار برای شناسایی الگوها می‌تواند به سازمان‌ها و دستگاه‌های تصمیم‌گیر کمک کند که هزینه‌ها را مهار کرده، بازده را افزایش داده، فرصت‌های بازار جدید را شناسایی نماید و مزیت رقابتی سازمان را افزایش دهد. علم داده‌ها یکی از علوم بین‌رشته‌ای است که از روش‌های علمی، فرآیندها، الگوریتم‌ها و سیستم‌ها برای استخراج دانش و بینش از داده‌ها در اشکال مختلف، ساختار یافته و ناساختاری شبیه به

سروده شده بود، توسط آقای دکتر محتشمی برای حضار قرائت گردید. مراسم با گرفتن عکس‌های یادگاری آنلاین و پخش چند کلیپ خاتمه یافت.

کادر دبیرخانه سمینار

سخنرانی دبیر و دبیر اجرایی سمینار در مراسم اختتامیه

سخنرانی دکتر محتشمی در مراسم اختتامیه

اولین سمینار تخصصی علم داده‌ها و کاربردهای آن
نشست تخصصی پژوهشگاه آمار

کاربرد علم داده در آماری‌های نوین
دکتر جواد حسین زاده
رئیس مرکز آمار ایران

کاربرد علم داده در نظام مالی و پولی
دکتر مهرداد محترمیان
معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی

کاربرد علم داده در آمار رسمی
دکتر اشکان شباک
رئیس پژوهشگاه آمار

نظام تبادل داده
مهندس بهنام ولی زاده
معاون دولت الکترونیکی سازمان اطلاعات ایران

کاربرد علم داده در احراز هویت دیجیتال
دکتر سید امیر اسفندی نوری
عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

زمان برگزاری: ۲۵ فروردین ۱۴۰۰
ساعت ۱۷ الی ۱۹
شرکت در وبینار برای عموم آزاد است
لینک ورود: <https://meeting.atu.ac.ir/ch/data-science2>

حسن رشیدی (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر عبدالساده نیسی (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر سیما نقی‌زاده (سازمان سنجش آموزش کشور)، دکتر اشکان شباک (پژوهشگاه آمار)، دکتر محمد آرشی (دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر محمد بامنی مقدم (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر وحید رضایی تبار (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر محمد بحرانی (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر آرزو حبیبی‌راد (دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر رضا پورطاهری (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر حسین حق‌بین (دانشگاه خلیج فارس)، دکتر مهدی طاهری (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر احسان ارمز (دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد)، دکتر سید رحمت‌الله فتاحی (دانشگاه فردوسی مشهد)، دکتر فرشید مهردادوست شهرستانی (دانشگاه گیلان)،

Prof. Mohd Arfian bin Ismail (Universiti Malaysia Pahang(UMP)), Prof. Ahmad Ihsan bin Mohd Yassin (Universiti Teknologi Mara(UiTM))

داده‌کاوی استفاده می‌کند.

به منظور «درک و تجزیه و تحلیل پدیده‌های واقعی» با داده‌ها، «علم داده‌ها» یک مفهوم برای متحد کردن آمار، تجزیه و تحلیل داده‌ها، یادگیری ماشین و روش‌های مرتبط با آن است. این روش‌ها و نظریه‌ها از مفاهیم مختلف در زمینه ریاضیات، آمار، علم اطلاعات و علوم رایانه سرچشمه می‌گیرد تا بتواند در مطالعه داده‌ها با نگاه جدیدی توسعه یابد. با رویکرد فوق تصمیم بر آن شد تا اولین سمینار علم داده‌ها در کشور برگزار گردد. پس از بررسی اولیه مقرر شد برگزاری سمینار در دانشگاه علامه طباطبایی و با همکاری انجمن آمار ایران و به‌صورت مجازی برگزار گردد. در این باره پس از تعیین کمیته علمی سمینار و مصوب شدن آن در انجمن آمار ایران مقرر شد در تاریخ ۲۵ و ۲۶ فروردین ۱۴۰۰ اولین سمینار علم داده‌ها و کاربردهای آن برگزار گردد. پس از تنظیم و ارایه اطلاعیه‌های اول و دوم سمینار برای علاقه‌مندان در سراسر کشور مقرر شد پژوهشگران حوزه‌های مختلف آخرین یافته‌های خود را در زمینه علم داده‌ها و کاربردهای آن به‌صورت سخنرانی یا نشست یا کارگاه ارایه دهند. پس از فراخوان دریافت مقاله و برگزاری نشست‌ها از سوی کمیته علمی سمینار بررسی‌ها انجام پذیرفت. در فراخوان اولیه در حدود ۵۰ مقاله به سمینار ارایه گردید که البته بخشی از برنامه سمینار نیز به‌صورت دعوت شده از قبل از داخل و خارج کشور انجام پذیرفت. در بین اعضای کمیته علمی افرادی بین‌المللی نیز حضور داشتند که این موضوع بر کیفیت سمینار نیز افزود. بعد از جمع‌آوری مقاله‌ها تصمیم کمیته علمی سمینار در خصوص برگزاری سخنرانی و نشست و کارگاه به‌صورت زیر مورد تایید قرار گرفت. ارزیابی‌های اولیه نشان از برگزاری سمینار با کیفیت بین‌المللی را به همراه داشت. اعضای کمیته علمی اولین سمینار علم داده‌ها: دکتر فرزاد اسکندری- دبیرسمینار (دانشگاه علامه طباطبایی)، دکتر

اعضای کمیته اجرایی همایش: دکتر حسن رشیدی، دکتر فاطمه صفایی، دکتر الهام مسیبی، دکتر فرزاد اسکندری، دکتر احسان ارمز

به یاد دکتر جواد بهبودیان

به همت علیرضا نعمت الهی

به نام آرام بخش دلها

یاد او باقی است در جانهای ما

در تاریخ ۱۲ فروردین ماه ۱۳۹۹، جامعه آمار و ریاضی کشور یکی از افراد مؤثر در پایه گذاری و پیشرفت علم آمار در ایران را از دست داد. خبر کوتاه بود ولی غمش عمیق و جانکاه. دکتر جواد بهبودیان استاد برجسته، با اخلاق، بی ادعا، فروتن و مهربان بخش آمار دانشگاه شیراز طی یک بیماری کوتاه از جمع ما رفت و به جاودانگی پیوست. در خصوص نقش تاثیرگذار این استاد فرزانه در آموزش و پژوهش به قدری در جوامع و محافل ریاضی و آماری مطلب نگاشته شده، که چیزی برای افزودن باقی نمانده است. در شیراز متولد شد و تحصیلات ابتدایی و دبیرستان را در مدارس ابن سینا و سلطانی شیراز و دارالفنون تهران و تحصیلات دانشگاهی خود را در زمینه ریاضیات در دانشکده علوم دانشگاه تهران به پایان رسانید. سپس به عنوان معلم ریاضیات در دبیرستانهای شیراز شروع به کار کرد. برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و کارشناسی ارشد و دکتری خود را در زمینه آمار ریاضی از دانشگاه میشیگان اخذ کرد. بعد از مراجعت به ایران، فعالیت های خود را در دانشگاه شیراز آغاز کرد و با پیمودن پله های پیشرفت، با شایستگی به درجه استادی دست یافت. در کنار فعالیت های آموزشی و پژوهشی، به تألیف کتاب نیز توجه ویژه ای داشت. کتاب های تالیفی ماندگار وی هم اکنون در سراسر دانشگاه های داخل مورد استفاده علاقه مندان قرار دارد.

از بنیان گذاران انجمن آمار ایران و دبیر یک دوره انجمن بود. بعد از بازنشستگی نیز تا پایان عمر به تدریس، تحقیق و همکاری در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه شیراز و دانشگاه آزاد شیراز ادامه داد. بخشی از سهم ماندگار وی را در جامعه علمی می توان با نگاهی کوتاه به فهرست دانش آموختگانی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از راهنمایی و دانش وی بهره مند شده و تلاش های وی برای تربیت نسلی از استادان و پژوهشگرانی که هم اکنون چه در داخل و چه در خارج از کشور به آموزش و پژوهش مشغولند، یافت. بهترین افتخاری که بر اساس گفته های خودش به دست آورد، شاگردان سابق وی بودند که در ایران و خارج از کشور به درجات و رتبه های علمی و دانشگاهی دست یافته اند. میراث علمی و مکتبی که وی در زمینه علم و اخلاق از خود به یادگار گذاشت، تا سالیان سال در اذهان ما باقی خواهد ماند و همچون چراغی فراروی نسل های آینده خواهد بود.

پژوهشنامه انجمن آمار ایران برای گرامی داشت یاد و خاطره استاد فقید دکتر بهبودیان، ویژه نامه اخیر خود را به چاپ مقالاتی اختصاص داده که توسط دانشجویان و همکاران

سابق وی و جمعی دیگر از پژوهشگران صاحب‌نام بین‌المللی نگارش یافته است:

Special Issue on the Memory of Professor Javad Behboodian, JIRSS, Volume 20, No. 01, June 2021.

برخی دل‌نوشته‌های دوستداران این استاد برجسته علم و اخلاق نیز در شماره ۱۰۶ خبرنامه انجمن آمار ایران (بهار ۱۳۹۹) به چاپ رسیده است. باور اینکه او را از دست داده‌ایم سخت است، اما هنوز می‌توانیم پژواک صدای گرم او را به وضوح در گوشمان بشنویم، لبخند گیرا و صمیمی و چهره مهربانش را در چشمانمان ببینیم و روح مهربانش را در قلبمان احساس کنیم.

روانش شاد و یادش گرامی

نامه رئیس انجمن آمار ایران

اناالله و انالیه راجعون

یک سال از ضایعه بزرگ و فقدان دانشمند فرهیخته و استاد علم و ادب مرحوم دکتر جواد بهبودیان استاد آمار دانشگاه شیراز گذشت. آن استاد گرانمایه با کوله‌باری از دانش و با حسن سلوک بی‌نظیر نقش محوری و راهبردی در جامعه آماری ایران به عهده داشت و با تربیت شاگردان بسیار و تالیفات فراوان، خدمتی ارزنده به ارتقای علم آمار در کشور نمودند. از برجسته‌ترین خدمات و یادگارهای آن مرحوم، اهتمام موثر و مشارکت فعال در انجمن ریاضی ایران، بنیان‌گذاری و ریاست انجمن آمار ایران، تاسیس دوره‌های تحصیلات تکمیلی، پایه‌گذاری مجلات علمی و برگزاری همایش‌ها بوده است. اینجانب ضمن اظهار تأسف عمیق خود بابت عدم امکان عرض تسلیت حضوری، اولین سالگرد درگذشت این استاد فرزانه را از سوی انجمن آمار ایران به خانواده شریف و بزرگوار آن مرحوم، همکاران دانشگاه شیراز و جامعه آماری ایران تسلیت می‌گویم و علو درجات را برای

آن فقید سعید از درگاه خداوند متعال مسئلت دارم.

با احترام،

عبدالرحمن راسخ،

رئیس انجمن آمار ایران

به یاد پدر علم آمار ایران: دکتر عباسقلی خواجه‌نوری

به همت نصراله ایران‌پناه

روز سی‌ام فروردین مصادف با سالروز درگذشت دکتر عباسقلی خواجه‌نوری بنیان‌گذار علم آمار در ایران است. وی چهارم تیرماه ۱۲۹۴ در تهران متولد شد. دکتر خواجه‌نوری پس از طی دوره‌های ابتدائی و متوسطه وارد دانشکده کشاورزی کرج شده و در سال ۱۳۱۶ در رشته مهندسی کشاورزی از این دانشکده دانش‌آموخته شد. پس از طی دوره سربازی به انجام کارهای پژوهشی در زمینه کشاورزی پرداخت. وی مدتی به عنوان معاون موسسه اصلاح و ازدیاد بذر، نهال و گل، کارشناس اداره اصلاح نباتات اداره کل کشاورزی و معلم زراعت دانش‌سرای کشاورزی کرج مشغول به خدمت بود. سپس مدتی نیز رئیس اداره آمار و جیره‌بندی وزارت دارائی، رئیس اداره آمار کشاورزی و اجتماعی سازمان برنامه و همچنین رئیس بخش آمارشناسی اداره آمار عمومی بود. دکتر خواجه‌نوری برای ادامه تحصیل به آمریکا سفر کرد و در سال ۱۳۳۲ از دانشگاه کارولینای شمالی درجه کارشناسی ارشد آمار را دریافت نمود. سپس عازم فرانسه شد و در سال ۱۳۳۵ از دانشگاه علوم پاریس موفق به دریافت درجه دکترای آمار شد. در سال ۱۳۳۶ دکتر خواجه‌نوری برای تدریس و تحقیق در دانشکده کشاورزی کرج به ایران بازگشت. ایشان مشاور شرکت سهامی بیمه ایران، اداره آمار عمومی، سازمان بیمه‌های اجتماعی، وزارت کار و امور اجتماعی و همچنین عضو شورای عالی آمار و هیئت اجرایی آزمون‌شناسی بودند.

کرد. در نتیجه تلاش این مجموعه و با پیشرفت‌های جهانی در زمینه به‌کارگیری کامپیوتر در آمار، موسسه آموزش عالی آمار به موسسه آموزش عالی آمار و انفورماتیک تغییر نام یافت و برنامه‌های درسی نیز به‌موازات آن در همین راستا تغییر یافت. دکتر خواجه‌نوری در سال ۱۳۵۸ پس از ۴۰ سال تدریس، تحقیق، پژوهش و تألیف بازنشسته شد.

دکتر عباسقلی خواجه‌نوری در ۳۰ فروردین ۱۳۷۲ در سن ۷۸ سالگی بر اثر سکته مغزی در تهران دار فانی را وداع گفتند.

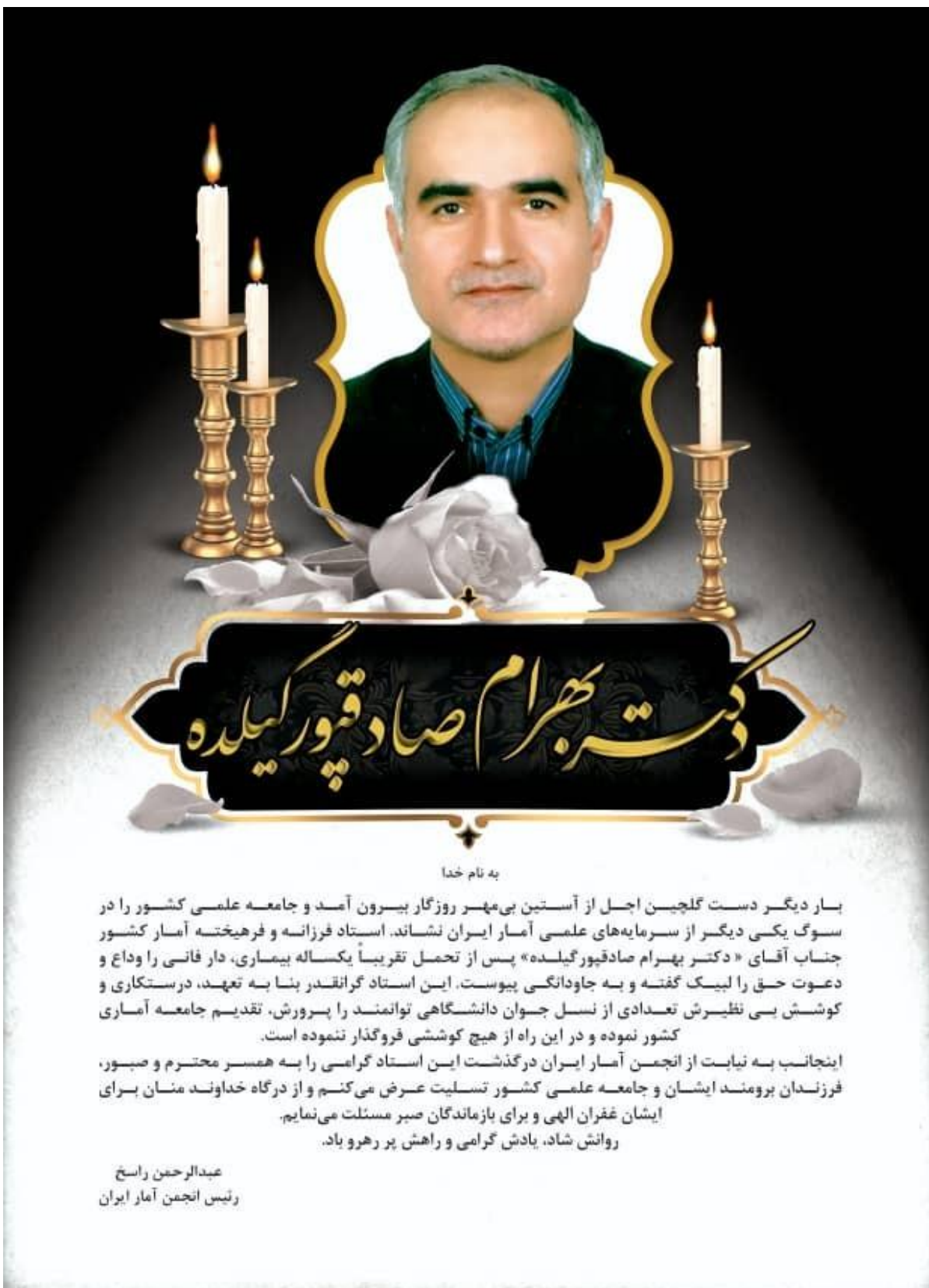
به یاد دکتر بهرام صادق‌پور گیلده

دکتر بهرام صادق‌پور گیلده در روستای گیلده در ۱۵ مرداد ۱۳۴۵ به دنیا آمد. دوره ابتدایی را در همان جا و دوره راهنمایی را در روستای همجوار تحصیل کرد. دبیرستان در رشته ریاضی در تهران به تحصیل ادامه داد. سال ۱۳۶۴ در رشته ریاضی دانشگاه گیلان پذیرفته شد. سال‌های ۱۳۶۷ در کارشناسی‌ارشد رشته آمار دانشگاه فردوسی مشهد ثبت‌نام کرد. وی در سال ۱۳۷۰ دانش‌آموخته شد و بلافاصله در دانشکده ریاضی بابلسر شروع به کار کرد. سال ۱۳۷۸ جهت ادامه تحصیل در مقطع دکتری به فرانسه رفت و در سال ۱۳۸۱ پس از اخذ مدرک به ایران مراجعت کرد. وی پس از بازگشت به ایران در دانشگاه بابلسر به تدریس ادامه داد. در آنجا رشته آمار را ایجاد کرد و مدیریت گروه آمار را در دوره‌ای به‌عهده داشت. وی چند سال معاون مالی دانشگاه بود. از بهمن سال ۱۳۹۰ در دانشگاه فردوسی مشهد مشغول به تدریس شد. معاون و سپس رئیس پردیس بین‌الملل دانشگاه فردوسی مشهد گردید و در سال ۱۳۹۸ مدیر گروه آمار شد. در پی تشخیص بیماری سرطان در اردیبهشت ۱۳۹۹ عمل جراحی و سپس به شیمی‌درمانی ادامه داد اما متأسفانه درمان‌ها افاقه نکرد و در ۱۸ خرداد ۱۴۰۰ در بیمارستانی در مشهد به دیدار یار شتافت.

ایشان برای نخستین بار در سازمان تأمین اجتماعی انجام محاسبات اکچوئری را انجام دادند. وی بنیان‌گذار روش‌های نمونه‌گیری مبتنی بر نظریه احتمال و استنباط آماری در ایران هستند. دکتر خواجه‌نوری در سال ۱۳۵۸ پس از ۴۰ سال تدریس، تحقیق، پژوهش و تألیف بازنشسته شد.

تشکیل مرکز آمار ایران در سال ۱۳۴۴، دکتر خواجه‌نوری را بر آن داشت تا به فکر چاره‌جویی برای پویایی این مرکز و تربیت متخصص موردنیاز آن برآید و با تکیه بر تجارب قبلی موسسه آموزش عالی آمار را در تهران در سال ۱۳۴۵ تأسیس نماید. این موسسه زمینه‌ساز تربیت کارشناسان خبره برای مهیا نمودن زیرساخت برنامه‌ریزی کشور را فراهم کرد و سهم بزرگی در ترویج علم آمار ایران داشت. با همت این دانشمند، برنامه‌های درسی مترقی برای فعالیت موسسه آموزش عالی آمار پایه‌گذاری گردید.

دکتر خواجه‌نوری همت خود را در تألیف و سازماندهی کتب درسی و به‌کارگیری و جذب افراد مؤثر در این مرکز معطوف کرد. از جمله تألیفات ایشان می‌توان به کتاب‌های آمارگیری نمونه از دهات تهران و دماوند، روش تحقیق، روش‌های مقدماتی آمار، احتمالات مقدماتی، جبر ماتریس، منطق، آمار ریاضی، آمارگیری نمونه‌ای مقدماتی، آمار پیشرفته، بیومتری و ترجمه کتاب رمز نفوذ در دیگران اثر دیل کارنگی اشاره

گزارش نخستین جلسه شورای پژوهشی گروه آمار و داده‌های قضایی پژوهشگاه قوه قضائیه

به همت سمانه تات

مشاور رئیس پژوهشگاه قوه قضائیه و مدیر گروه آمار و داده‌های قضایی پژوهشگاه مطالعات پایه

در نخستین جلسه شورای پژوهشی گروه آمار و داده‌های قضایی پژوهشگاه قوه قضائیه به ضرورت بررسی راهکارهای تأمین داده‌های خام به عنوان اولین و مهم‌ترین گام موثر به منظور بقای گروه‌های پژوهشی پرداخت و گفت: پژوهشگر بدون داده مثل تفنگ بدون فشنگ است و اگر بخواهیم از توان علمی پژوهشگران آمار در دستگاه‌های اجرایی استفاده کنیم لازمه آن این است که نسبت به تأمین داده‌های خام تدابیر لازم بیاندیشیم. ایشان متذکر شد: اگر چه بحث امنیت داده‌ها و حفظ محرمانگی آن‌ها بسیار مهم است و یکی از دغدغه‌های مهم برای مسئولان قوه قضائیه به شمار می‌رود و باید این دغدغه برطرف شود، اما این موضوع که راه‌حل‌های علمی برای آن وجود دارد نباید بهانه‌ای برای عدم دسترسی به داده باشد زیرا داده‌ها سرمایه ملی هستند و بخشی‌نگری در این حوزه لطمه‌های جبران‌ناپذیری به کشور وارد می‌کند و نباید آن‌ها را پنهان کرد.

وی اظهار امیدواری کرد که با تدبیر صورت گرفته در انجمن آمار ایران در تدوین دستورالعمل داده‌های خام (که یکی از مشارکت‌کنندگان تدوین این آیین‌نامه، گروه آمار پژوهشگاه قوه قضائیه است) انشاءالله به زودی و بعد از تصویب در شورای عالی آمار به تمام دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ و در عمل بتوان دستگاه‌ها را مجاب به ارائه داده‌های خام نمود.

در ادامه مرادی گفت: داده هر دستگاه بالاخص در سازمان‌های وابسته به قوه قضائیه قطعه‌ای از پازلی است که تا زمانی که این پازل تکمیل نشود موضوع حکمرانی داده و

بالتبع حکمرانی قضایی که منجر به حکمرانی خوب خواهد شد محقق نمی‌شود و ما حق نداریم این سرمایه ملی را از همدیگر مضایقه کنیم. اگر داده‌ها ارائه نشوند، سرمایه هدر رفته و بلااستفاده خواهد شد. وی وظیفه مرکز آمار ایران را در اطمینان بخشی به دستگاه‌ها در حوزه امنیت داده‌ها را متذکر و خواستار مشارکت جدی این مرکز با دستگاه‌های اجرایی شد. مشاور رئیس پژوهشگاه و موسس گروه آمار و داده‌های قضایی در ادامه جلسه گزارشی اجمالی از فعالیت‌های صورت گرفته که شامل انجام چند طرح پژوهشی، تالیف کتاب، برگزاری کارگاه و نشست‌های متعدد علمی بود ارائه نمود و همچنین برنامه‌های پیش رو را تشریح نمود.

آقای دکتر فقیهی استاد آمار دانشگاه شهید بهشتی که به نمایندگی از استادان پیشکسوت آمار به عنوان یکی از اعضای شورای پژوهشی گروه آمار و داده‌های قضایی به این جلسه دعوت شده بود با تقدیر از فعالیت‌های صورت گرفته در گروه آمار گفت: آقای دکتر مرادی، نعمتی برای کشور هستند، ایشان به خاطر اعتقاد به مؤثر بودن به جایگاهی رسیده‌اند که الان ما در جلسه‌ای در دستگاه قضایی هستیم که فقط در کشورهای طراز اول دنیا تشکیل می‌شود. ایشان با ضروری دانستن نگاه مدیریت سیستمی در پژوهشگاه گفت: اگر نگاه سیستمی وجود نداشته باشد اینجا هم مانند سایر پژوهشگاه‌ها به تولید مقاله و اجرای طرح‌ها می‌پردازد، اما مشکلی را از دستگاه قضایی حل نمی‌کند. برای حل چالش‌های قوه قضائیه و ارائه برنامه‌های گروه، اعضا باید مهارت حل مسائل پیچیده را در دستور کار خود قرار دهند و برای این منظور باید آموزش‌های لازم داده شود. دکتر فقیهی برای تدوین و ارائه برنامه‌های گروه، پیشنهاد نمود که یک درخت موضوعات برای مسائل قوه قضائیه تشکیل شود. اگر این درخت به صورت سیستماتیک ترسیم شود، موردی از قلم نمی‌افتد. مثلاً پیشگیری از وقوع جرم، مدیریت قضایی و غیره

سرشاخه‌ها را تشکیل می‌دهند. به هر سرشاخه یک کد تعلق می‌گیرد و اگر طرحی در شورای پژوهشی مطرح شود و ارتباطی با هیچ کدی نداشته باشد، در این شورا رد می‌شود. ایشان در ادامه صحبت‌های خود در خصوص داده‌های خام گفت در این خصوص سه نگرانی وجود دارد: (۱) کیفیت داده‌ها؛ (۲) محرمانگی اطلاعات؛ (۳) داده‌های خام و آمار اگر در دسترس قرار بگیرند و ارزیابی عملکرد انجام شود نگرانی برای مدیران ایجاد می‌کند، هرچه سطح درک مدیران در این قضیه بالاتر برود از نگرانی آن‌ها کاسته می‌شود. وی افزود: حکمرانی داده با مدیریت داده تفاوت دارد. منظور از حکمرانی داده آن است که چطور بالاتر از داده‌ها، داده‌ها را مدیریت کنیم. برای این منظور دو راهکار وجود دارد:

- با ارائه خدمات رایگان، اطلاعات را دریافت کنید. به‌طور مثال، برای ساختن یک حساب کاربری در گوگل، اطلاعات اولیه‌ای از کاربر دریافت می‌شود. گوگل خدمات رایگان پیشرفته‌تری را در ادامه به کاربر ارائه می‌دهد اما برای استفاده از آن خدمات، اطلاعات دقیق‌تر و سطح بالاتری را از کاربر دریافت می‌کند. در دستگاه قضائی نیز می‌توان با ارائه خدمات رایگانی که فرایند کار را برای متقاضی تسهیل می‌کند، اطلاعات دقیق و سودمندی را کسب کرد.

- برای ثبت اطلاعات پرونده‌ها بهتر است با توجه به شرایط و محدودیت‌های موجود، گام به گام پیش رفت. به این صورت که ابتدا با ثبت چند قلم ثبتی محدود توسط کاربران در سامانه اقدام کرد. سپس توسط گزارش‌گیری‌های متعدد، باگ‌ها و ضعف‌های آن را احصا کرد و سپس چند قلم ثبتی دیگر را اضافه کرد. شاید یکی از اشتباهات در ثبت آمار پرونده‌های قضائی این باشد که سعی کردند تمام اطلاعات را روز اول در سیستم داشته باشید.

آقای دکتر عبدالحمید رئیس پژوهشکده مطالعات پایه نیز در این جلسه حضور داشت و در ابتدای سخنرانی خود، ضمن

توضیحاتی در خصوص رویکرد پژوهشکده مطالعات بیان نمودند: عمده پژوهشکده‌های پژوهشگاه قوه قضائیه رویکرد حقوقی دارند لیکن، رویکرد پژوهشکده مطالعات پایه غیرحقوقی با دغدغه قضایی است و در این پژوهشکده یک نگاه بین‌رشته‌ای جاری و ساری است. در این پژوهشکده که به‌صورت بین‌رشته‌ای فعالیت می‌کند، پنج گروه فعال اعم از گروه‌های مدیریت قضائی، حقوق و روانشناسی، حقوق و جامعه‌شناسی، حقوق و اقتصاد و آمار و داده‌های قضائی با نگاه بین‌رشته‌ای برای حل مسائل قضایی وجود دارد. آنچه مورد توجه است کم‌رنگ بودن نگاه بین‌رشته‌ای به حل مسائل و چالش‌ها هم در سطح صدور احکام و هم در سطح اداری است. عمده مسائل حوزه و نظام قضایی از نوع اداری، سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری است و هدف ما کمک به دستگاه قضا برای پررنگ کردن این نگاه است. ایشان اظهار نمود که گروه آمار و داده‌های قضایی یکی از بهترین گروه‌های علمی پژوهشکده است و پژوهشگران این گروه تمرکز و تسلط خوبی بر کارها دارند. عبدالحمید در بخش دیگری از صحبت‌های خود به جایگاه بالای علم آمار در تصمیم‌گیری‌ها و پژوهش اشاره نمود و اظهار نمود در علم مدیریت، خط‌مشی‌گذاری شواهدمحور یا هوشمند که مبتنی بر رویکرد داده است، وجود دارد و رویکرد گروه آمار داده‌محور است و لازم است به سمت فن‌اورانه‌مبنا نیز جهت‌دهی شود، به‌طوری‌که رسوب یافته‌های افراد در پلتفرم‌های فناورانه که قابل نگاه‌داشت باشند، صورت بگیرد. ایشان گفت در قوه قضائیه داده‌هایی وجود دارند که سایر قوا به آن دسترسی ندارند و این از مزیت‌های قوه قضائیه است و با به‌کارگیری نگاه سیستمی می‌توان به باگ‌های سیستمی که در قوه وجود دارد، پی‌برد. بنابراین می‌توان نگاه ساختاری و تجویزهای ساختاری در راستای تنظیم و بهبود سیستم به آن داد. در قوه قضائیه داده‌های بسیاری از جمله داده‌های دیوان

عدالت اداری، پزشکی قانونی، داده‌های سازمان زندان‌ها و قضات که منشأ داده هستند و با مصاحبه‌های اکتشافی می‌توان داده‌های خوبی را از آنها به دست آورد، وجود دارد. تأسیس آزمایشگاه داده می‌تواند به داده‌ها سامان دهد و نگاه و تجویزات ساختاری را تأمین کند و این مسئله به جد دنبال می‌شود. باید در نظر داشته باشیم که در فضای حکمرانی قضایی کور عمل می‌شود. به طور مثال، با سامانه‌های طراحی شده و موجود فقر داده وجود ندارد (مانند ثبت اسناد) اما تصمیم‌های مبتنی بر داده گرفته نمی‌شود. وی ایجاد فضای بین‌رشته‌ای و کانتکست‌های متفاوت مانند استادان دانشگاه، قضات، مدیران قضایی را در شورای پژوهشی گروه‌ها ضروری دانست تا بتوان از منظرهای مختلف به مسائل نگریسته و آنها را اولویت‌بندی کنیم. ایشان در ادامه صحبت‌های خود گفت: پژوهشگران باید چریک پژوهشی باشند و در هر جایی بتوانند یک تمدن ایجاد کنند. ساختاردهی مسئله در وهله اول مهم است و مسئله بعدی آن است که چگونه می‌توان آن را به مسئولان تفهیم نمود؟ این از جمله مسائل مهمی است که باید در شورای پژوهشی به آنها پرداخته شود. دکتر عبدالحمید با بیان اینکه روند اصلی پژوهشکده پایه مردمی‌شدن قوه قضائیه است، اظهار داشت بهتر است نگاه به مردم باشد و نه صرفاً مسئولین. در این صورت است که داده‌های باز مطرح می‌شوند. در ارائه برنامه‌های گروه، باید فضای مردمی‌شدن با داده مورد توجه قرار گیرد. سیستم‌های مردم‌یار با استفاده از داده‌های باز و به‌کارگیری دستاوردها را در نظر داریم. کارگاه مهارت حل مسائل باید مورد توجه باشد.

خانم دکتر بنی‌هاشمی مدیرکل دفتر صنعت، معدن و زیربنایی مرکز آمار ایران که به عنوان مهمان در جلسه شورای پژوهشی دعوت شده بود دیگر سخنرانان این جلسه بود. ایشان همکاری مشترک و برقراری ارتباط مرکز آمار ایران

به‌عنوان متولی آمار کشور با قوه قضائیه را همواره یکی از مسائل مرکز آمار ایران دانست و گفت در این خصوص تاکنون موفقیتی حاصل نشده است و این در حالی است که هدف مرکز آمار ایران، کمک به دستگاه قضائی و سامان‌دادن نظام آماری آنهاست. ایشان اظهار داشت در سال گذشته، کل گزارش‌های ارائه‌شده از قوه قضائیه معطوف به بحث‌های آمار و فناوری اطلاعات بود. اکنون زمان حکمرانی داده است و در مجلس هم کمیته‌ای با این عنوان شکل گرفته است. بهتر است در قوه قضائیه نیز حکمرانی داده شکل بگیرد و مرکز آمار هم می‌تواند در این زمینه کمک‌کننده باشد. بحث داده‌ها را باید از حالت مشکل به مسئله تبدیل کرد که اگر این امر میسر نشود مدیران دست خالی می‌مانند و نمی‌توانند تصمیم درستی بگیرند. مرکز آمار ایران آمادگی دارد در حوزه استقرار حکمرانی داده همکاری لازم به‌عمل آورد و در سازمان‌های تابعه قوه قضائیه از جمله ثبت اسناد در حوزه کاداستر، پزشکی قانونی در زمینه آمار تصادفات و غیره، اگر اقبالی از سوی قوه قضائیه باشد، همکاری خواهد شد.

آقای دکتر احد طاهری قاضی دادگستری دیگر عضو شورای پژوهشی گروه آمار و داده‌های قضائی در این نشست گفت: یکی از موضوعات مهم و مورد تأیید دستگاه قضائی، مبارزه با فساد قضایی است که در سند تحول نیز به آن اشاره شده و موضوع روز دستگاه است. فساد در دستگاه قضایی رابطه مثبت با فساد دستگاه‌های دولتی دارد. هر چقدر فساد دستگاه دولتی بالاتر باشد در دستگاه قضا هم بالاتر است. فساد قضایی در دستگاه قضا شامل رشوه، اختلاس، اطاله دادرسی، پارتی‌بازی هزینه‌های سنگین رسیدگی و غیره است. اکنون در دستگاه قضایی برای مبارزه با فساد، برخوردهای فردی صورت می‌گیرد. این امر، گرچه می‌تواند مفید باشد اما راه‌حل مناسبی در درازمدت نیست. حل آن در درازمدت با اصلاح ساختارها انجام می‌شود. برای درک وضعیت موجود

و ارائه راه‌حل‌های مناسب، باید داده‌هایی در این خصوص توسط دادسرای انتظامی و دادگاه عالی انتظامی قضات در اختیار قرار بگیرند. در آنجا پرونده‌های مربوط به فساد قضائی تشکیل می‌شوند که باید مورد بررسی قرار بگیرند اما همکاری در این زمینه کمتر صورت می‌گیرد لذا پیشنهاد این است که رایزنی با دادستان قضات در این مورد انجام شود. برخوردهای فردی پیشگیرانه نیستند و باید مشکلات به‌صورت ساختاری در دستگاه قضائی مورد بررسی قرار گیرد که یکی از راه‌های آن دسترسی به داده‌ها است.

خانم تات پژوهشگر گروه آمار و داده‌های قضائی اظهار داشت: «گروه آمار و داده‌های قضائی یک آسیب‌شناسی مختصری درخصوص چالش‌های استان‌ها با سامانه‌های موجود قوه قضائیه انجام داده و مبتنی بر آن طرح‌هایی را تعریف نموده است. اجرای این طرح‌ها نیازمند مساعدت بیشتر مدیران سیستم‌ها و مدیران فناوری اطلاعات استان‌هاست که این مهم با کمک اعضای شورای پژوهشی گروه به‌ویژه معاون قضائی و سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و فناوری اطلاعات دادگستری استان تهران هموار خواهد شد. طرح‌های تعریف شده می‌توانند به‌عنوان زمینه‌ای برای تعریف طرح‌های اساسی‌تر در راستای صحت‌سنجی داده‌های ثبتی قرار بگیرند.

در این جلسه همچنین موضوع حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی مطرح شد که آقای دکتر فقیهی پیشنهاد نمود بررسی شود در جاهایی که تاکنون این حمایت صورت گرفته و این ایده اجرا شده آیا مثمرتر بوده است؟ بنابراین بهتر است:

(۱) دستورالعمل حمایت از آیین‌نامه‌های موجود نوشته شوند.
(۲) موضوعاتی که به‌عنوان برنامه‌های گروه اعلام شدند تماماً به آمار مربوط نمی‌شود و ممکن است رشته‌های دیگر هم نیاز داشته باشد. بنابراین بهتر است فقط عناوین برنامه‌ها برای

دانشگاه‌ها نوشته نشوند بلکه از دانشگاه‌ها خواسته شود که تخصص‌هایی مورد نیاز برای هر طرح را نیز مشخص کنند. دکتر عبدالحمید در این خصوص با اظهار اینکه اکنون پژوهشگاه قوه قضائیه آیین‌نامه حمایت از پایان‌نامه و رساله دارد و می‌توان آن را به‌روز و در راستای اهداف گروه متناسب‌سازی نمود گفت نظر بنده آن است که پیش از آنکه دانشجو موضوع انتخاب کند بهتر است با یکی از اعضای پژوهشکده هماهنگ و موضوعی انتخاب شود که دانشجو دوست داشته باشد و آن عضو پژوهشی به‌عنوان مشاور پایان‌نامه انتخاب شود. در واقع نگاه ما از پایین به بالا است. بهتر است موضوع توسط دانشجو انتخاب شود و نه استاد تا اطمینان از علاقه‌مندی دانشجو به موضوع حاصل شود. هدف این است که دانشجو مسیری را آغاز کند و حسب علاقه‌مندی، آن را چه با وجود پژوهشکده و چه بدون آن، ادامه دهد.

در انتهای نشست مقرر شد موارد زیر در دستور کار گروه قرار گیرد:

- (۱) برگزاری کارگاه‌های مهارت حل مسائل پیچیده،
- (۲) تهیه RFPهای مختلف برای هر یک از مسائل احصاء شده دستگاه قضائی،
- (۳) تشکیل درخت موضوعات برای مسائل قوه قضائیه و برنامه‌های گروه،
- (۴) تشکیل کارگروه نخبگانی برای حل فرایند ثبتی داده‌های دستگاه قضائی،
- (۵) متناسب‌سازی آیین‌نامه حمایت از پژوهشگاه قوه قضائیه برای پژوهشکده پایه،

شایان ذکر است با تشکیل گروه آمار و داده‌های قضائی در پژوهشگاه قوه قضائیه و در ادامه فعالیت‌های علمی پژوهشی و ترویجی، این گروه توانست در فراخوان‌های جذب هیات علمی وزارت علوم، دو دانش‌آموخته دکتری آمار (خانم دکتر

کرده بود، به صورت رسمی کمپانی RStudio را تأسیس کرد. هم‌اکنون هدلی ویکام سمت سرپرست ارشد این کمپانی بزرگ را بر عهده

دارد و این روزها بیش‌تر در مورد این نابغه برنامه‌نویسی می‌شنویم. برای دریافت اطلاعات تکمیلی در مورد این نرم‌افزار می‌توانید به وبسایت <https://www.rstudio.com> مراجعه فرمایید.

مزایای استفاده از RStudio نسبت به محیط R

(۱) کدنویسی آسان‌تری دارد.

همان‌گونه که پیش‌تر اشاره کردیم، نرم‌افزار RStudio تنها یک رابط کاربری برای زبان برنامه‌نویسی R است و برخلاف باور برخی از افراد مبتدی، زبان متفاوتی ندارد. بنابراین اولین سوالی که برای یک کاربر تازه‌کار ایجاد می‌شود، این است چرا باید از آن استفاده کنم؟ محیط برنامه‌نویسی در نرم‌افزار R بسیار حساس و بدون هرگونه تفکیک رنگی است. به عنوان مثال، اگر شما یک علامت پرانتز را قرار ندهید، هیچ‌گونه کمبودی از نظر بصری احساس نخواهید کرد، اما در محیط RStudio به راحتی متوجه خواهید شد که کجای دستور ناقص است. همچنین برای خطایابی برنامه‌های خود از ابزارهایی مانند debugging در این محیط می‌توانید استفاده کنید. یک مزیت دیگر RStudio این است که حالت پیشنهادی برای تایپ برنامه را در اختیار شما قرار می‌دهد، یعنی با تایپ بخشی از فرمول، یک منوی آنباشاری برای شما باز می‌شود و به شما اجازه می‌دهد تا کلمات را انتخاب کنید.

محدثه‌السادات فرزام‌مهر، دانش‌آموخته دانشگاه شهید چمران و خانم دکتر نسترن شریفیان دانش‌آموخته دانشگاه شهید بهشتی) را به عنوان هیات علمی جذب‌کنند. علاوه بر این، خانم دکتر الهام تبریزی دانش‌آموخته دکتری آمار و خانم تات کاندیدای دکتری آمار هر دو از دانشگاه شهید بهشتی از دیگر کادر علمی و پژوهشی این گروه هستند. موسس و مدیر این گروه آقای سعداله مرادی، دانش‌آموخته کارشناسی ارشد آمار دانشگاه شهید بهشتی و کاندیدای دکترای مدیریت دولتی است.

چرا از RStudio استفاده کنیم؟

به‌همت افشین متولی

نرم‌افزار RStudio را به‌عنوان یک رابط کاربری با ویژگی‌های گرافیکی و تجربه کاربری مناسب می‌شناسیم. این رابطه گرافیکی که بر مبنای زبان R کار

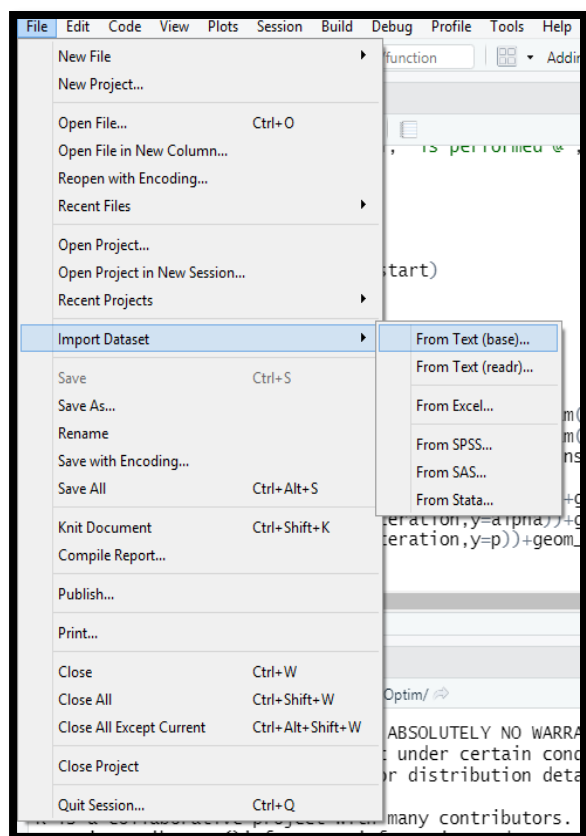
می‌کند در واقع یک محیط توسعه یکپارچه (IDE) برای زبان برنامه‌نویسی R به حساب می‌آید. بخش‌های مختلفی دارد و به شما اجازه استفاده از ابزارهای فوق‌العاده‌ای را که در نرم‌افزار R به آن‌ها دسترسی نداشتید، می‌دهد. پیش از پرداختن به مزایا و معایب این نرم‌افزار پرترفدار، تاریخچه آن را بررسی می‌کنیم.

تاریخچه پیدایش RStudio

در اوایل سال ۲۰۱۱ فردی به نام آلایر (Allaire) که چهره‌ای شناخته شده برای در رشته آمار و حوزه برنامه‌نویسی است و پیش از این نیز یک زبان برنامه‌نویسی دیگر به نام ColdFusion را ابداع

آنلاین و غیره، مشکلات متعددی دارند. در RStudio همه این کارها را می‌توانید به صورت دستی انجام دهید. در شکل زیر گزینه‌هایی را برای فراخوانی داده‌ها با فرمت‌های مختلف بدون نیاز به نوشتن کد مشاهده می‌کنیم. همچنین قاب مربوط به تنظیمات را می‌بینیم که به راحتی

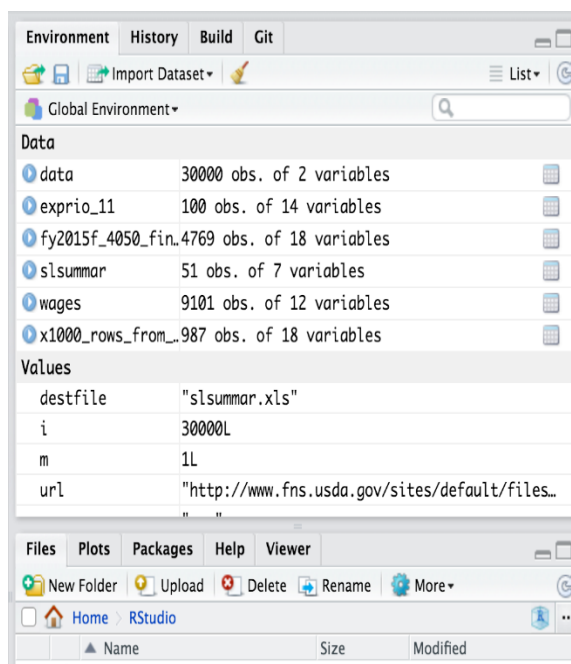

می‌توانید نسخه نرم‌افزار دلخواه R و مسیر کاری و دهه‌ها گزینه دیگری را که در نرم‌افزار R در اختیار نداشتید، تنظیم کنید. (۳) امکان دسترسی به نمودارها و اشکال گرافیکی در آن فراهم شده است.

در یکی از پنل‌های RStudio نمودارهای رسم شده در یک محیط جداگانه و منظم رسم می‌شوند و هر لحظه می‌توانید به

از این نظر دیگر نیاز نیست نگران فراموش کردن کدها یا دستورهای خاص در R باشید.

(۲) به کاربر کنترل بیشتری بر محیط و اشیاء می‌دهد محیط RStudio از چند بخش مجزا تقسیم شده است که یکی از آن‌ها Environment نام دارد. در این محیط که به

صورت یک پنجره جداگانه و قابل شخصی‌سازی است، شما هر شیء یا متغیری را که برای نرم‌افزار تعریف می‌کنید به صورت یک فهرست به شما نشان می‌دهد و از این نظر همواره می‌بینید که چه چیزی تعریف شده است. با دوبار کلیک کردن بر روی هر از مولفه‌های از قبل تعریف شده می‌توانید نتایج آن را در یک پنجره جداگانه مشاهده کنید.

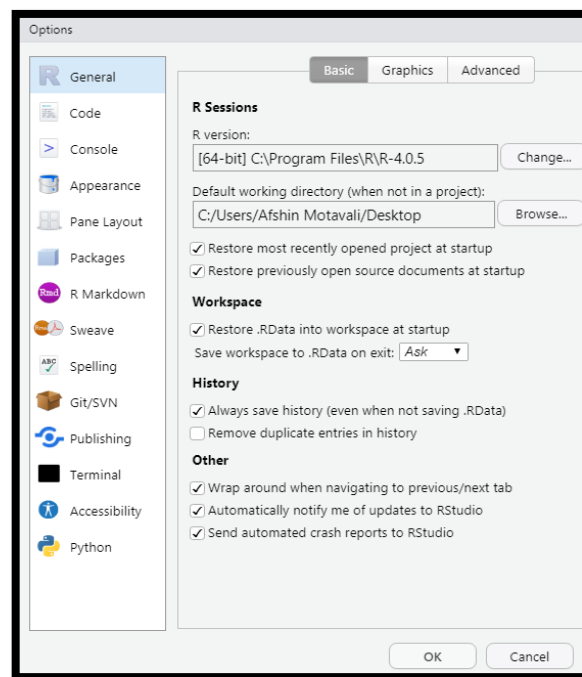
(۲) امکانات دستی بیشتری را در اختیار کاربر قرار می‌دهد.

بسیاری از کاربران زبان برنامه‌نویسی R برای فراخوانی داده‌ها با فرمت‌های مختلف، تنظیم مسیر کاری (working directory)، نصب بسته‌های محاسباتی به صورت آفلاین، تنظیم مخزن برای نصب بسته‌های محاسباتی به صورت

مشهورترین و کاربردی‌ترین ابزارهای آن را معرفی می‌کنیم. ابزار R Markdown برای تهیه گزارش‌های علمی با ساختار استاندارد و حرفه‌ای و محیط دوست‌داشتنی، ابزار ایجاد داشبوردهای تحت وب Shiny با قابلیت شیء‌گرایی، ابزارهای Knit که کدها را به همراه خروجی با فرمت‌های دلخواه مانند PDF، Word، HTML برای شما کامپایل می‌کند و مهم‌تر از همه ابزارهای برنامه‌نویسی به زبان‌های C، C++، Python، CSS، JavaScript، HTML و غیره همگی تعدادی از ابزارهای خارق‌العاده در RStudio به شمار می‌روند که با به‌روزرسانی‌های جدید، روز به روز قدرتمندتر از دیروز به‌صورت رایگان در دسترس کاربران قرار می‌گیرند. یکی دیگر از ابزارهایی که علاقه شخصی زیادی به آن دارم، ابزار توسعه بسته‌های محاسباتی است که تنها با چند کلیک برای شما یک بسته جدید ایجاد می‌کند. در رابطه با توسعه بسته‌های محاسباتی در RStudio و همچنین روند منتشر کردن آن‌ها در مخزن‌های R در پست‌های بعدی بحث خواهیم کرد.

(۵) امکان منتشر کردن نمودارها.

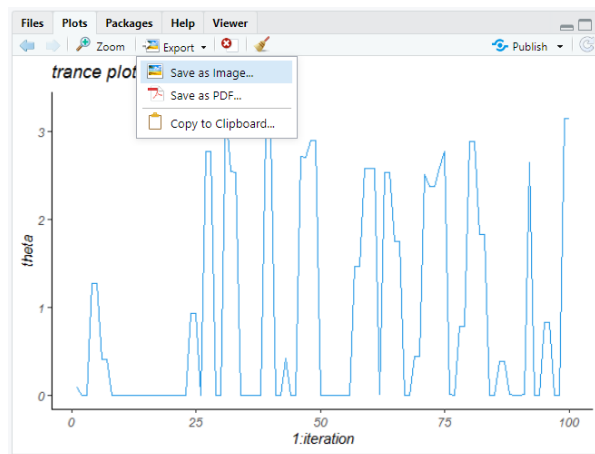
یکی دیگر از امکانات جذاب در RStudio این است که پس از رسم یک نمودار یا نوشتن یک سند، مارکدان به راحتی می‌توانید آن را در یکی از دو وب‌سایت RPub یا RSudio Online منتشر کنید. بعد از رسم نمودار از تصویر زیر می‌توانید این گزینه را پیدا کنید. استفاده از این کار هم به بیشتر دیده شدن شما به عنوان یک برنامه‌نویس کمک می‌کند و هم گاهی مشکل افراد دیگر را در حوزه کاری شما برطرف خواهد کرد.

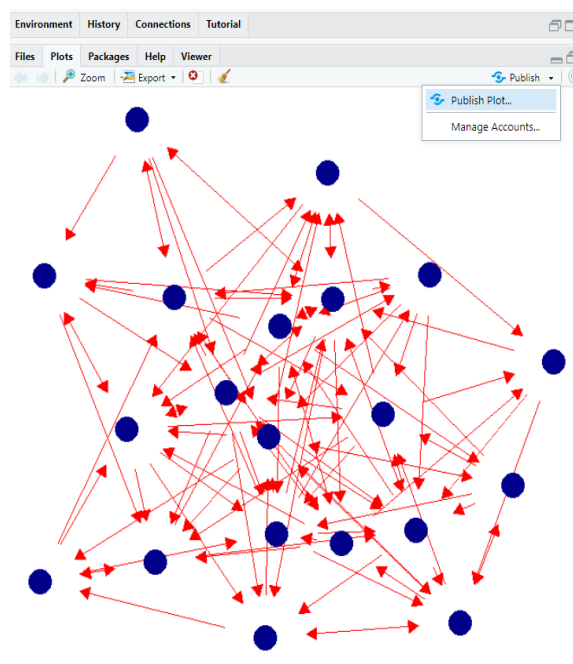
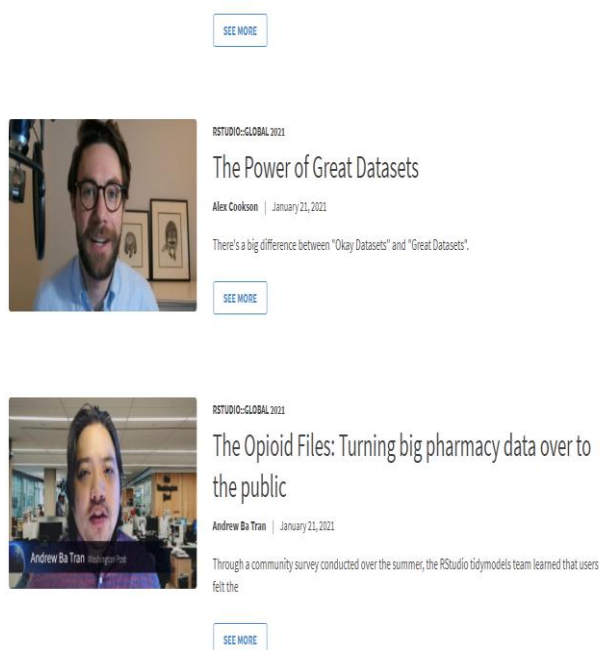

نمودارهای قبلی نیز دسترسی داشته باشید. در اینجا بدون نیاز به انجام کدنویسی می‌توانید با هر فرمتی که نیاز دارید، نمودارها را ذخیره کنید، بزرگ‌نمایی کنید و حتی به صورت آنلاین نمودار خود را منتشر کنید که در مطالب بعدی به این مبحث خواهیم پرداخت.

(۴) ابزارهای منحصر به فردی دارد.

معرفی همه ابزارهای موجود در RStudio بدون شک از حوصله این مطلب خارج است. در این جا تنها چند مورد از

(۶) میانبرهای متعدد برای انجام امور.

جمع بندی

با تمامی ویژگی‌هایی که در مورد RStudio بیان شد، یک ویژگی منحصر به فرد و عمومی در مورد این رابط گرافیکی وجود دارد که شامل همه موارد فوق است و این مورد همان تجربه کاربری است. این نرم‌افزار، با محیط کاربری جذابی که دارد برنامه‌نویسی را بسیار برای شما راحت‌تر می‌کند و در موارد بسیاری مشاهده شده است کاربرانی که به جای R از RStudio استفاده می‌کنند مشکلاتی از قبیل نصب و فراخوانی بسته‌ها را ندارد. دلیل این امر واضح است. محیط R گزینه‌های کافی برای مدیریت بسته‌های محاسباتی و به‌طور کلی، مدیریت محیط برنامه‌نویسی و پروژه در جریان را به شما نمی‌دهد. به همین دلیل است که با مهاجرت به محیط RStudio، تنظیم چند گزینه ساده و آشنا شدن با محیط آن دیگر مشکلات قبل را نخواهید داشت.

در محیط RStudio به‌راحتی بدون استفاده از مسیرهای طولانی یا حتی استفاده از ماوس می‌توانید اکثر کارها را با استفاده از میانبرها روی صفحه‌کلید انجام دهید. فهرست کامل این میانبرها را می‌توانید در پیوند

<https://support.rstudio.com/hc/en-us/articles/200711853-Keyboards-Shortcuts> برای سیستم‌عامل‌های مختلف مشاهده کنید.

(۷) آموزش‌های رایگان توسط مدرسان برتر.

یکی از امکانات فوق‌العاده این نرم‌افزار، یکی از بخش‌های سایت آن به نام RStudio Global است که همواره فیلم‌های متعددی در زمینه‌های مختلف برنامه‌نویسی در محیط RStudio توسط بهترین مدرسان این نرم‌افزار از سراسر دنیا، در آن منتشر می‌شود. برای ورود به این صفحه کافی است وارد پیوند زیر شوید:

<https://www.rstudio.com/events/rstudioglobal-2021>

فرصت‌های شغلی دانش‌آموختگان کارشناسی آمار در آزمون‌های استخدامی

به همت منا کاووسی و عبدالله جلیلیان

مشاغل جامعه در میان مردم به صورت ساده به دو رده کارمندی و شغل آزاد تقسیم می‌شوند. افراد شاغل در مشاغل کارمندی شرح وظایف معینی دارند و حقوق ماهانه مشخصی را بر اساس قرارداد کاری خود از کارفرما دریافت می‌کنند. با توجه به دولتی بودن اقتصاد کشور و نامساعد بودن فضای کسب‌وکار برای بخش‌های خصوصی واقعی، کارفرمای اغلب مشاغل کارمندی به واسطه گستردگی و حضور بسیار زیاد دولت و نهادهای حاکمیتی در اقتصاد کشور بیشتر از نوع دولتی است. در مقابل، افراد شاغل در مشاغل آزاد افرادی خوداشتغال یا به بیان امروزی کارآفرین هستند و از تخصص، مهارت، توانایی و سرمایه خود برای راه‌اندازی و توسعه شغل خود استفاده می‌کند. درآمد افراد شاغل در مشاغل آزاد ثابت نیست و تابع شرایط اقتصادی در دوره‌های رکورد و رونق نوسان دارد. مشاغل آزاد اغلب وقت، تلاش، خلاقیت و ریسک بیشتر را طلب می‌کنند و چالش‌های بیشتری نسبت به مشاغل دولتی دارند.

به نظر می‌رسد باور عمومی جامعه بر این است که مشاغل کارمندی سهولت و امنیت شغلی بالاتری از مشاغل آزاد دارند. بر این اساس، در دست‌کم نیم‌قرن اخیر اغلب خانواده‌های ایرانی استخدام فرزندان خود در مشاغل کارمندی را علی‌رغم حقوق کم بر مشاغل آزاد ترجیح می‌دهند و به همین دلیل، استخدام در یک شغل تمام وقت کارمندی به‌ویژه در بخش دولتی همواره در کشور ما به عنوان یکی از عمده‌ترین اهداف تحصیلی مورد توجه بوده است. دانش‌آموختگان دانشگاهی در ایران نیز به صورت خودآگاه یا ناخودآگاه و تحت‌تاثیر نگرش حاکم بر مشاغل جامعه، پس از پایان تحصیلات خود

به دنبال استخدام در مشاغل کارمندی بوده و همچنان هستند. با شکل‌گیری دولت مدرن و ایجاد نهادهای نوین اداری در کشور، مشاغل کارمندی زیادی در جامعه شکل گرفت و همه افراد جویای شغل کارمندی تنها با ارائه مدرک تحصیلی خود به راحتی استخدام می‌شدند. استخدام در مشاغل دولتی با افزایش جمعیت، اشباع نهادهای اداری از کارمندان و عرضه پرشتاب دانش‌آموختگان به بازار کار دشوار و دشوارتر شد. مدرک تحصیلی دیگر کافی نبود و قبولی در آزمون‌های استخدامی به عنوان پیش‌شرط ورود به مشاغل کارمندی مطرح شد. در حال حاضر ظرفیت قبولی در آزمون‌های استخدامی کمتر از میزان شرکت‌کنندگان در این آزمون‌ها است. از این رو قبولی در این آزمون‌ها، یک آرزو یا دست کم یک موفقیت چشمگیر در جامعه به شمار می‌آید.

یکی از سوال‌های رایج دانش‌آموزان متقاضی ورود به دانشگاه یا دانشجویان در حال تحصیل این است که با این رشته دانشگاهی در چه شغلی می‌توانم استخدام شوم؟ منظور سوال اغلب این است کدام نهادها یا سازمان‌ها در آزمون‌های استخدامی به دنبال دانش‌آموختگان این رشته هستند؟ ما نیز این سوال را از خود پرسیده‌ایم، کدام نهادها یا سازمان‌ها در آزمون‌های استخدامی دانش‌آموختگان کارشناسی آمار را استخدام می‌کنند؟ برای پاسخ به این سوال، به بررسی آزمون‌های استخدامی برگزار شده توسط سازمان سنجش آموزش کشور و مرکز آزمون جهاد دانشگاهی به عنوان دو مرجع برگزاری آزمون‌های استخدامی نهادها و سازمان‌های کشور پرداختیم. برای این منظور آزمون‌های استخدامی برگزار شده توسط سازمان سنجش و مرکز آزمون جهاد دانشگاهی که در آن‌ها دانش‌آموختگان کارشناسی آمار مجاز به شرکت در آزمون بودند استخراج شد. این موارد به همراه نهاد یا سازمان متقاضی استخدام و ظرفیت مورد نظر برای استخدام در جدول زیر خلاصه شده است.

ردیف	تاریخ آزمون	نهاد یا دستگاه استخدام کننده	تعداد استخدام مورد نیاز	برگزار کننده آزمون
۱	۱۳۹۹/۶/۲۰	آموزش و پرورش (دبیر ریاضی)	۸۲۰	سازمان سنجش (فراگیر هشتم)
۲	۱۳۹۹/۶/۲۰	بانکدار (بانک توسعه)	۱۳	سازمان سنجش (فراگیر هشتم)
۳	۱۳۹۹/۶/۲۰	کارشناس برنامه ریزی	۴	سازمان سنجش (فراگیر هشتم)
۴	۱۳۹۹/۶/۲۰	کارشناس مطالعات اجتماعی	۳	سازمان سنجش (فراگیر هشتم)
۵	۱۳۹۹/۹/۱۵	بانک سینا	۲۵	سازمان سنجش
۶	۱۳۹۹/۵/۱۳	تامین اجتماعی (کارشناس امور بیمه ای)	۳۵۲	سازمان سنجش
۷	۱۳۹۹/۵/۱۳	تامین اجتماعی (آمار و اطلاعات)	۵	سازمان سنجش
۸	۱۳۹۹/۵/۴	بانک تجارت	۱۹	سازمان سنجش
۹	۱۳۹۹/۷/۳	آموزش و پرورش (دبیر ریاضی)	۳۴۲	سازمان سنجش (فراگیر هفتم)
۱۰	۱۳۹۹/۷/۳	مرکز آمار ایران (کارشناس آمار)	۶	سازمان سنجش (فراگیر هفتم)
۱۱	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	بانکدار (بانک ملی)	۱۱	سازمان سنجش (فراگیر ششم)
۱۲	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	بنیاد شهید (کارشناس امور آموزشی)	۲	سازمان سنجش (فراگیر ششم)
۱۳	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	سازمان تعزیرات (کارشناس آمار موضوعی)	۳	سازمان سنجش (فراگیر ششم)
۱۴	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	بانک ملی (همیار)	۱۴	سازمان سنجش (فراگیر ششم)
۱۵	۱۳۹۷/۱۰/۳۰	سازمان آب و فاضلاب (تحلیلگر سیستم ۲)	۸	سازمان سنجش (فراگیر ششم)
۱۶	۱۳۹۷/۱۰/۲۹	بانک ملت (متصدی)	۸	جهاد دانشگاهی
۱۷	۱۳۹۷/۱۰/۲۰	بانک صادرات (متصدی)	۱۲	سازمان سنجش
۱۸	۱۳۹۷/۲/۲۳	آموزش و پرورش (دبیر ریاضی)	۶۱۰	سازمان سنجش (فراگیر پنجم)
۱۹	۱۳۹۶/۳/۲۹	بانک صنعت معدن (متصدی)	۱۲	سازمان سنجش (فراگیر چهارم)
۲۰	۱۳۹۶/۳/۲۹	بانک مسکن (متصدی امور اداری)	۳۶	سازمان سنجش (فراگیر چهارم)
۲۱	۱۳۹۶/۳/۲۹	آموزش و پرورش (دبیر ریاضی)	۲۱۰	سازمان سنجش (فراگیر چهارم)
۲۲	۱۳۹۶/۱۲/۳	بانک ایران زمین (متصدی)	۴	جهاد دانشگاهی
۲۳	۱۳۹۶/۳/۵	بانک تجارت (متصدی)	۷	جهاد دانشگاهی
۲۴	۱۳۹۵/۱۲/۲۴	تامین اجتماعی	۴	سازمان سنجش
۲۵	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	دیوان محاسبات	۸	سازمان سنجش
۲۶	۱۳۹۵/۵/۲	بانک مهر اقتصاد (متصدی)	۴	سازمان سنجش
۲۷	۱۳۹۵/۱/۲۴	پست بانک (متصدی)	۶	سازمان سنجش
۲۸	۱۳۹۴/۱۰/۲۰	وزارت علوم (کارشناس آمار موضوعی)	۳	سازمان سنجش (فراگیر دوم)
۲۹	۱۳۹۴/۱/۱۰	سازمان سنجش (کارشناس آمار موضوعی)	۱	سازمان سنجش (فراگیر اول)
۳۰	۱۳۹۴/۱/۱۰	سازمان سنجش (امور پژوهش)	۱	سازمان سنجش (فراگیر اول)
۳۱	۱۳۹۴/۸/۱۴	بانک حکمت ایرانیان	۱۸	سازمان سنجش
۳۲	۱۳۹۴/۵/۸	بانک قرض الحسنه	۷	سازمان سنجش
۳۳	۱۳۹۳/۴/۹	بانک سپه (متصدی)	۸	سازمان سنجش

براساس آزمون‌های استخدامی برگزار شده طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ توسط سازمان سنجش آموزش کشور و مرکز آزمون جهاد دانشگاهی، می‌توان نتیجه گرفت استخدام در آموزش و پرورش به عنوان دبیر ریاضی و استخدام بانک‌ها به عنوان متصدی امور بانکی از عمده‌ترین فرصت‌های شغلی کارمندی برای دانش‌آموختگان کارشناسی آمار متقاضی استخدام در نهادها یا سازمان‌های کشور به عنوان کارمند است. شایان ذکر است که دانش‌آموختگان کارشناسی آمار برای این دو فرصت شغلی باید با دانش‌آموختگان رشته‌های دیگر از جمله ریاضی، اقتصاد، حسابداری و مدیریت که جمعیت قابل توجهی دارند نیز رقابت کنند.

در پایان می‌توان سوال‌های دیگری پرسید و در آینده به بررسی آن‌ها پرداخت.

- تعداد دانش‌آموختگان کارشناسی آمار که می‌خواهند کارمند شوند تا چه حد متناسب با نیاز نهادها و سازمان‌های کشور است؟

- مطالب دوره‌ی کارشناسی آمار چقدر برای دبیر ریاضی یا متصدی امور بانکی مفید است؟

معرفی گروه آمار دانشگاه شیراز

به همت مریم شرفی

رشته آمار در گروه ریاضی دانشگاه شیراز

از سال ۱۳۴۲ آغاز شده است. در سال

۱۳۴۹ گروه ریاضی به گروه ریاضی و

آمار تغییر نام داد. در این گروه دوره‌های

کارشناسی و کارشناسی‌ارشد آمار ارائه می‌شد و سالانه عده کثیری از دانشجویان فارغ‌التحصیل این گروه بوده‌اند و تعدادی از اساتید با تخصص‌های ریاضی محض و آمار به تدریس و تحقیق در این گروه مشغول بوده‌اند. به سبب

گسترش، گروه ریاضی و آمار به دو گروه ریاضی و گروه آمار تفکیک شد؛ بنابراین گروه آمار به‌عنوان یک گروه مستقل در زمینه آمار و احتمال از سال ۱۳۶۹ رسماً شروع به کار نمود. ریاست اولین دوره گروه به عهده دکتر احمد پارسیان بود که تلاش‌ها و زحمات فراوانی را برای گروه آمار دانشگاه شیراز کشیدند. گروه، اکنون به تربیت دانشجویان دکتری، کارشناسی‌ارشد و کارشناسی مشغول است و هر نیمسال به گروه‌های آموزشی دانشکده‌های مختلف دانشگاه، دروس سرویسی آمار را ارائه می‌دهد.

گروه آمار دانشگاه شیراز با سابقه درخشان و قدمت بیشینه، در زمره یکی از معتبرترین گروه‌های آمار کشور قرار دارد و با حضور اساتید صاحب‌نام در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی فعالیت‌های بارز علمی انجام داده است. استاد فقید دکتر جواد بهبودیان در شکل‌گیری گروه آمار و هدایت و تربیت استادان فعلی دانشگاه‌ها نقش بسزایی داشتند.

این گروه در اجلاس‌ها و سمینارهای داخلی و خارجی مقاله‌های متعدد علمی ارائه داده و در مجلات معتبر داخلی و بین‌المللی مقاله‌های متنوع منتشر نموده است. افزون بر این اعضای هیات علمی بخش تا به حال چندین کتاب ترجمه و تألیف کرده‌اند. یک کتابخانه نیز در اختیار گروه آمار هست که شامل کتاب‌های انگلیسی و فارسی در زمینه آمار است که مورد استفاده دانشجویان و اعضای گروه قرار می‌گیرد.

از افتخارات گروه آمار می‌توان تألیف، ترجمه و گردآوری کتاب‌های مختلف آماری، چاپ مقالات مختلف در مجلات برجسته علمی، کسب جوایز مختلف از جمله کسب جایزه دکتر کرمانی توسط آقای دکتر احمدرضا سلطانی، همکاری اعضای گروه آمار با هیئت تحریریه چند مجله، عضویت در هیئت تحریریه مجله‌های اندیشه آماری انجمن آمار ایران، بولتن انجمن ریاضی ایران، گلچین ریاضی و علوم و فنون دانشگاه شیراز، برگزاری هشتمین کنفرانس آمار ایران در

احمد پارسیان	استاد	انتقال به دانشگاه تهران و بازنشسته
نشانی ایمیل	aparsian@yahoo.com	
فریبرز حیدری	استادیار	بازنشسته
نشانی ایمیل	-	
احمد خدادادی	استادیار	بازنشسته
نشانی ایمیل	a_khodadadi@sbu.ac.ir	
ناهید سنجری فارسی پور	استاد	انتقال به دانشگاه الزهرا
نشانی ایمیل	sanjari_n@yahoo.com	
سلطان محمد صدوقی لوندی	استاد	بازنشسته
نشانی ایمیل	smsa51@hotmail.com	
رحیم معین الدین	دانشیار	دانشگاه تورنتو - کانادا
نشانی ایمیل	rahim.moineddin@utoronto.ca	

معرفی اعضای هیات علمی فعال گروه آمار (به ترتیب حروف الفبا):

مینا توحیدی، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه های پژوهش:

استنباط آمار بیز - آمار ناپارامتری - روش های نوین

نمونه گیری

محمود خراتی کوپایی، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه های پژوهش:

تابستان ۸۵، برگزاری چهارمین سمینار تخصصی نظریه قابلیت اعتماد و کاربردهای آن در اردیبهشت ۹۷ و برگزاری چندین مرحله از کارگاه فرآیندهای تصادفی را نام برد. اعضای هیات علمی گروه آمار دانشگاه شیراز

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	وضعیت
مینا توحیدی	دانشیار	فعال
نشانی ایمیل	mtowhidi@shirazu.ac.ir	
محمود خراتی کوپایی	دانشیار	فعال
نشانی ایمیل	mkharati@shirazu.ac.ir	
کاووس خورشیدیان	دانشیار	فعال
نشانی ایمیل	khorshidian@shirazu.ac.ir	
سمیه زارعزاده	دانشیار	فعال
نشانی ایمیل	s.zarezadeh@shirazu.ac.ir	
زهرا سجادینیا	استادیار	فعال
نشانی ایمیل	sajjadnia@shirazu.ac.ir	
احمد رضا سلطانی زمانی	استاد	فعال
نشانی ایمیل	asoltanir@yahoo.com	
مریم شرفی	استادیار	فعال
نشانی ایمیل	msharafi@shirazu.ac.ir	
زهرا شیشه بر	دانشیار	فعال
نشانی ایمیل	shisheb@shirazu.ac.ir	
امین قلم فرسا مستوفی	استادیار	فعال
نشانی ایمیل	ghalamfarsa@shirazu.ac.ir	
طاهره منوچهری	استادیار	فعال
نشانی ایمیل	t.manouchehri@shirazu.ac.ir	
علیرضا نعمت الهی	استاد	فعال
نشانی ایمیل	ar.nematollahi@shirazu.ac.ir	
عبدالرضا بازرگان لاری	استادیار	بازنشسته
نشانی ایمیل	bazargan@shirazu.ac.ir	
عبدالرسول برهانی حقیقی	استادیار	بازنشسته
نشانی ایمیل	borhani@shirazu.ac.ir	
شادروان جواد بهبودیان	استاد	بازنشسته
نشانی ایمیل	-	

استنباط - مدل‌های خطی - استنباط‌های آماری - رگرسیون -

طرح آزمایش‌ها - استنباط‌های تعمیم‌یافته

کاووس خورشیدیان، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه‌های پژوهش:

احتمال - فرآیندهای تصادفی - فرآیندهای مارکف و

نیم‌مارکف - قابلیت اعتماد

سمیه زارع‌زاده، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه اصفهان

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه اصفهان

دکتری: آمار، دانشگاه اصفهان

حوزه‌های پژوهش:

قابلیت اعتماد، تعمیر و نگهداری سیستم‌ها، نظریه اطلاع

زهراسجادیان، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه‌های پژوهش:

سری‌های زمانی، سری‌های زمانی گسسته‌مقدار، نظریه

توزیع‌ها، فرآیندهای تصادفی

احمد رضا سلطانی زمانی، استاد

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه اصفهان

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی، دانشگاه

شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه ایالتی میشیگان

حوزه‌های پژوهش:

احتمال - سری‌های زمانی - فرآیندهای

تصادفی - نظریه توزیع‌های α پایدار - فضای هیلبرت

مریم شرفی، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی، دانشگاه

شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه‌های پژوهش:

استنباط آماری - رگرسیون - سری‌های زمانی صحیح مقدار -

نظریه توزیع‌ها

زهره شیشه‌بر، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: ریاضی کاربردی،

دانشگاه شیراز

کارشناسی ارشد: ریاضی محض،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه‌های پژوهش:

احتمال - سری‌های زمانی - فرآیندهای تصادفی - سری‌های

زمانی بی‌نهایت بعد - داده‌های تابعی - آمار فضایی -

سری‌های متناوب

امین قلم‌فرسا مستوفی، استادیار

شیراز برگزار گردید. از ۵۱۰ چکیده مقاله ارسال شده به دبیرخانه کنفرانس، تعداد ۳۶۷ مقاله توسط کمیته علمی پذیرفته شد که مقرر گردید از این تعداد ۲۲۷ مقاله به صورت پوستر، ۱۱۷ مقاله به صورت سخنرانی تخصصی و ۲۳ مقاله به صورت عمومی ارائه گردید. برای سخنرانی های عمومی، ۱۰ سخنران مدعو از خارج از کشور و ۱۵ سخنران مدعو از داخل کشور دعوت کنفرانس را پذیرفتند.

در مراسم افتتاحیه از خدمات ارزنده شادروان جناب آقای دکتر افضل پور استاد آمار دانشگاه تهران قدردانی به عمل آمد. همچنین، در حاشیه این کنفرانس، هفتمین مسابقه دانشجویی آمار کشور، نمایشگاه کتاب، مجمع عمومی انجمن آمار ایران و میزگرد نظام آماری در ایران نیز برگزار شد.

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز
کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،
دانشگاه شیراز
دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه های پژوهش:

نمونه گیری - کنترل کیفیت

طاهره منوچهری، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز
کارشناسی ارشد: آمار ریاضی، دانشگاه
شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه های پژوهش:

سری های زمانی - سری های متناوب - آنالیز داده های مالی -
آنالیز داده های تابعی - آمار بیز - استنباط های آماری

علیرضا نعمت اللهی، استاد

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز
کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،
دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه شیراز

حوزه های پژوهش:

فرآیندهای تصادفی - احتمال - سری های زمانی - روش های
چند متغیره

گزارشی کوتاه از هشتمین کنفرانس آمار ایران

هشتمین کنفرانس آمار ایران به یاری پروردگار متعال و همکاری انجمن آمار ایران و با تلاش بی وقفه اعضای هیات علمی بخش آمار دانشگاه شیراز در تابستان ۱۳۸۵ در دانشگاه

گزارشی کوتاه از چهارمین سمینار تخصصی نظریه قابلیت اعتماد و کاربردهای آن

چهارمین سمینار تخصصی نظریه قابلیت اعتماد و کاربردهای آن توسط بخش آمار دانشگاه شیراز و با همکاری قطب علمی داده‌های ترتیبی و فضایی، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و انجمن آمار ایران، در اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷ در دانشگاه شیراز برگزار گردید. در این سمینار، ۵۰ مقاله شامل ۳۲ مقاله از اعضای محترم هیئت علمی و مابقی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای ارائه به صورت سخنرانی و ۱۱ مقاله جهت ارائه پوستر انتخاب گردید و بیش از ۹۰ نفر از ۲۲ دانشگاه‌های کشور و مراکز صنعتی شرکت داشتند. در حاشیه این سمینار و برای اولین بار در طول برگزاری سمینارهای قابلیت اعتماد، کارگاه تخصصی آموزش نرم‌افزار پایتون با تدریس استاد برجسته بخش کامپیوتر دانشگاه شیراز برگزار گردید که مورد استقبال علاقه‌مندان قرار گرفت.

گزارشی کوتاه از کارگاه‌های فرآیندهای تصادفی کاربردی

کارگاه فرآیندهای تصادفی کاربردی از سال ۱۳۸۶، هر شش ماه یک بار در یکی از دانشگاه‌های کشور با محوریت آقای دکتر احمدرضا سلطانی استاد بخش آمار دانشگاه شیراز، بنیان‌گذار این کارگاه و با حضور اساتید و دانشجویان علاقه‌مند در زمینه فرآیندهای تصادفی در داخل کشور و همچنین اساتید خارج از کشور برگزار شده است. این کارگاه، فرصت پژوهش و مشارکت در گروه‌های تحقیقاتی را برای بسیاری از اساتید و دانشجویان در زمینه‌های کاربردی احتمالات و فرآیندهای تصادفی فراهم می‌کند.

دانشگاه شیراز، برگزارکننده چهار دوره از این کارگاه‌ها بوده است که سه دوره آن به همت بخش آمار دانشگاه شیراز (سومین دوره در سال ۱۳۸۷، هشتمین دوره در سال ۱۳۹۰ و هجدهمین دوره در سال ۱۳۹۶) و یک دوره (بیستمین دوره در سال ۱۳۹۷) را دانشکده مهندسی دانشگاه شیراز برگزار کرده است.

گزارشی کوتاه از کارگاه سمپوزیوم توسعه علم داده‌ها و

نقش آن در ایجاد فرصت‌های شغلی

این کارگاه یک‌روزه در اسفندماه ۱۳۹۷ با حضور ۱۸۰ نفر شرکت‌کننده شامل ۱۴۵ نفر دانشجو، ۱۸ نفر مدعو و عضو هیئت‌علمی و ۱۷ نفر آزاد در دانشگاه شیراز و با حمایت مرکز کارآفرینی و نوآوری دانشگاه شیراز، بنیاد نخبگان استان فارس، مجمع خیران نخبه پرور فارس، انجمن علمی بخش آمار دانشگاه شیراز و تیم سدا برگزار گردید. در این کارگاه، ۷ نفر از متخصصین در حوزه علم داده سخنرانی خود را ارائه دادند.

گزارش کوتاه از سمپوزیوم روش‌های توسعه تحلیل تصاویر ساختاری و عملکردی مغز: کاربردهای بالینی و تحقیقاتی به همراه کارگاه آموزش روش‌های پیشرفته تحلیل داده‌های fMRI

سمپوزیوم و کارگاه تصاویر مغزی با هدف آشنایی دانشجویان و اساتید با کاربردهای علوم پایه در تصویربرداری مغزی و علوم شناختی با همت بخش آمار دانشگاه شیراز، انجمن علمی بخش آمار و مرکز کارآفرینی دانشکده علوم پایه در فروردین‌ماه ۱۳۹۸ در دانشگاه شیراز برگزار گردید.

در روز اول، هشت سخنرانی تخصصی به‌صورت سمپوزیوم عمومی توسط محققین برجسته در حوزه تصاویر مغزی از دانشگاه شیراز، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشگاه صنعتی شیراز و دانشگاه علوم پزشکی تهران ارائه گردید. کارگاه تحلیل پیشرفته داده‌های fMRI در روزهای

دوم و سوم برگزار گردید و ضمن آشنایی مقدماتی با مفاهیم تصویربرداری و آشنایی با دستگاه MRI، روش‌های طراحی آزمایش، پیش‌پردازش تصاویر، تحلیل fMRI فردی و گروهی، تحلیل داده‌های REST و استخراج اتصالات مغزی به‌صورت تئوری و عملی تدریس شد. هدف اصلی از ارائه سخنرانی‌ها و آموزش‌های این رویداد، آشنایی محققان و پژوهشگران با توسعه و بنیان علوم بین‌رشته‌ای و میان‌رشته‌ای و کاربردهای متفاوت رشته‌های علوم پایه و مهندسی در آنها بوده است. در این رویداد، دانشجویان و اساتید رشته‌های آمار، زیست‌شناسی، فیزیک، مهندسی برق، مهندسی کامپیوتر، مهندسی صنایع، مهندسی پزشکی، فیزیک پزشکی، پزشکی عمومی، علوم اعصاب و سایر رشته‌های مرتبط شرکت داشتند.

آدرس گروه آمار: شیراز، چهارراه ادبیات، دانشکده علوم، گروه آمار. تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۸۱۹۷، نمابر: ۰۷۱-۳۲۲۷۷۱۹۴ وبسایت:

<https://sci.shirazu.ac.ir/%D8%A8%D8%AE%D8%B4%20%D8%A2%D9%85%D8%A7%D8%B1>

ایمیل:

stat_office@shirazu.ac.ir

معرفی گروه آمار دانشگاه رازی

به همت عبدالله جلیلیان

تاریخچه:

گروه آمار دانشگاه رازی، به عنوان باسابقه‌ترین گروه آمار در بین دانشگاه‌های غرب کشور، در سال ۱۳۷۴ به عنوان بخشی از گروه ریاضی دانشگاه رازی تأسیس شد و در مهر ۱۳۷۴ پذیرش نخستین دوره دانشجویان کارشناسی آمار فعالیت‌های آموزشی خود را آغاز کرد. در سال ۱۳۷۷ گروه آمار از گروه ریاضی تفکیک شد و از ۱۳۷۷ تا کنون به عنوان یک گروه آموزشی مستقل به کار خود ادامه داده است. در راستای گسترش تحصیلات تکمیلی و هم‌گام با سایر دانشگاه‌های کشور، دوره کارشناسی‌ارشد آمار ریاضی با پذیرش دانشجو در مهر ۱۳۸۵، دوره دکتری تخصصی آمار با پذیرش دانشجو در مهر ۱۳۸۹ و دوره کارشناسی‌ارشد آمار اجتماعی - اقتصادی با پذیرش دانشجو در مهر ۱۳۹۷ در گروه آمار دانشگاه رازی راه‌اندازی شده‌اند.

قابلیت‌ها و توانایی‌ها:

گروه آمار دانشگاه رازی تأکید فراوانی بر آموزش باکیفیت مفاهیم و روش‌های آماری پایه‌ای و مدرن در مقطع کارشناسی و تربیت دانش‌آموختگان حرفه‌ای دارد. در حال حاضر ۹ عضو هیات علمی با گرایش‌های متنوعی شامل استنباط، احتمال، تحلیل بقا، آماره‌های ترتیبی، قابلیت اعتماد، مدل‌های خطی، طرح‌های بهینه، آمار بیزی و بیز ناپارامتری، نمونه‌گیری و فرایندهای نقطه‌ای در این گروه حضور دارند و از این لحاظ گزینه‌ای مناسب برای ادامه تحصیل در دوره تحصیلات تکمیلی برای دانشجویان داخل و کشورهای همسایه است.

اعضای هیات علمی گروه آمار دانشگاه رازی

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	وضعیت
سیدرضا هاشمی	دانشیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۷۳/۱۱/۲۳	
نشانی ایمیل	r.hashemi@razi.ac.ir	
مهرداد نیاپرست	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۷۷/۰۶/۱۱	
نشانی ایمیل	niaparast@razi.ac.ir	
حبیب جعفری	دانشیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۷۹/۱۱/۰۱	
نشانی ایمیل	jafari_habib@yahoo.com	
سلیمان خزائی	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۷۹/۱۱/۰۱	
نشانی ایمیل	s.khazaei@razi.ac.ir	
محمد مرادی	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۸۸/۰۵/۰۱	
نشانی ایمیل	moradi_m@razi.ac.ir	
اسحاق الماسی	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۸۳/۱۰/۰۱	
نشانی ایمیل	i.almasi@razi.ac.ir	
مریم شرفی	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۹۰/۰۶/۲۶	
نشانی ایمیل	m.sharafi@razi.ac.ir	
محمّدالدین ایزدی	دانشیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۹۱/۰۶/۱۸	
نشانی ایمیل	izadi_552@yahoo.com	
عبداله جلیلیان	استادیار	فعال
تاریخ استخدام	۱۳۹۱/۰۲/۱۹	
نشانی ایمیل	jalilian@razi.ac.ir	

جدول فراوانی دانش‌آموختگان گروه آمار دانشگاه رازی

مقطع تحصیلی	زن	مرد	کل
کارشناسی	۶۳	۳۵۰	۸۱۳
کارشناسی ارشد آمار ریاضی	۱۳۳	۶۴	۱۹۷
کارشناسی ارشد آمار اقتصادی اجتماعی	۱	۰	۱
دکتری	۷	۸	۱۵

دانش‌آموختگان دکتری گروه آمار دانشگاه رازی

دانش‌آموخته	استاد راهنما	تاریخ جلسه دفاع
ابراهیم امینی سرشت	بهاءالدین خالدي	۱۳۹۳/۱۲/۱۱
عنوان رساله	مقایسه‌های تصادفی چند متغیره متغیرهای همراه و کاربردهای آنها	
حمید لرستانی	عبدالرضا سیاره	۱۳۹۴/۰۴/۲۴
عنوان رساله	توسیع آزمون وونگ برای مدل های رقابتي بد-توصیف شده غير آشياني	
سیروس فتحي منش	بهاء الدین خالدي	۱۳۹۴/۰۶/۱۶
عنوان رساله	کاربردهای از ترتیب‌های تصادفی و وابستگی در بیمه	
ربیع‌اله رحمانی	بهاء الدین خالدي و محي‌الدین ایزدي	۱۳۹۵/۰۴/۲۰
عنوان رساله	بررسی ویژگی‌های سیستم‌های وزنی	
صدیقه زمانی مهران	عبدالرضا سیاره	۱۳۹۵/۱۱/۱۲
عنوان رساله	استنباط آماری در مدل‌های سری‌زمانی تحت توزیع‌های رقابتي غير آشياني بد- توصیف شده	
سحر مهرمنصور	مهرداد نیاپرست	۱۳۹۷/۰۴/۳۰
عنوان رساله	طرح‌های بهینه برای آزمایش‌های با اندازه نمونه کوچک در برخی حالت‌های خاص از مدل‌های خطی تعمیم‌یافته	

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	وضعیت
داوود قزوینی‌نژاد	استادیار	بازنشسته
تاریخ استخدام	۱۳۶۸/۰۶/۱۸	
تاریخ بازنشستگی	۱۳۹۸	
نشانی ایمیل	davood6@yahoo.com	
ابوطالب خدادادی	استادیار	بازنشسته
تاریخ استخدام	۱۳۷۴/۰۶/۲۰	
تاریخ بازنشستگی	۱۳۹۸	
نشانی ایمیل	Khodadad81@yahoo.com	
بهاءالدین خالدي	استاد	بازنشسته
تاریخ استخدام	۱۳۷۰/۱۰/۱۴	
تاریخ بازنشستگی	۱۳۹۹	
نشانی ایمیل	bkhaledi@hotmail.com	

امکانات: برخورداری از دو سایت کامپیوتر ویژه دانشجویان کارشناسی و دوره تحصیلات تکمیلی از جمله امکانات موجود در گروه است.

افتخارات: دانشجویان گروه آمار دانشگاه رازی از سال ۱۳۷۴ تاکنون همواره در مسابقات دانشجویی، المپیادهای علمی و آزمون‌های سراسری کارشناسی ارشد رتبه‌های قابل قبولی کسب کرده‌اند. دانش‌آموختگان گروه آمار دانشگاه رازی در میان جامعه آماری کشور به عنوان افرادی سخت‌کوش و دارای درک نظری مستحکم از مبانی آمار و احتمال شناخته می‌شوند. تعداد زیادی از دانش‌آموختگان این گروه در مقاطع بالاتر ادامه تحصیل داده یا در سازمان‌های دولتی و خصوصی مشغول به فعالیت‌اند.

جدول فراوانی دانشجویان مشغول به تحصیل گروه آمار دانشگاه رازی

مقطع تحصیلی	زن	مرد	کل
کارشناسی	۱۳۶	۴۳	۱۷۹
کارشناسی ارشد آمار ریاضی	۲۰	۶	۲۶
کارشناسی ارشد آمار اقتصادی اجتماعی	۱۲	۴	۱۶
دکتری	۶	۱۱	۱۷

دانش آموخته	استاد راهنما	تاریخ جلسه دفاع
سمیرا رهنمای کردآسیابی	سلیمان خزائی	۱۳۹۹/۰۶/۱۹
عنوان رساله	استنباط ناپارامتری بیزی در نمونه‌گیری پیمایشی برای جوامع متناهی	

معرفی اعضای هیات علمی فعال گروه آمار

سید رضا هاشمی، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شهید
بهشتی

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،
دانشگاه تربیت مدرس

دکتری: آمار، دانشگاه بوردو، فرانسه

حوزه‌های پژوهش:

تحلیل بقا با استفاده از فرآیندهای تصادفی

مهرداد نیاپرست، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شیراز
کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شهیدچمران

دکتری: آمار، دانشگاه اتوفون

گیورک، ماگدبورک، آلمان

حوزه‌های پژوهش:

مدل‌های خطی، طرح‌های بهینه

حبیب جعفری، دانشیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه شهید
بهشتی

دانش آموخته	استاد راهنما	تاریخ جلسه دفاع
هانیه پناهی	عبدالرضا سیاره	۱۳۹۷/۱۰/۲۷
عنوان رساله	برآوردیابی و انتخاب مدل در مدل‌های غیر آشیانی بر اساس تفاضل مخاطره‌های کولبک-لیبلر تحت داده‌های سانسوریده	
سیدحامد فیض جوادیان	سیدرضا هاشمی	۱۳۹۷/۱۰/۲۹
عنوان رساله	مطالعه توزیع‌های وزنی بر اساس میانگین مانده عمر و مخاطره رقابتی وابسته تحت سانسور هیبرید فزاینده نوع دو در توزیع وایبل دو متغیره مارشال- الکین	
صغری بهلوری حجار	سلیمان خزائی	۱۳۹۷/۰۶/۲۵
عنوان رساله	تحلیل قابلیت اعتماد بیز ناپارامتری با استفاده از مدل‌های آمیخته	
یونس زهره وند	سیدرضا هاشمی	۱۳۹۷/۱۱/۱۵
عنوان رساله	بحثی در آنتروپی شانون و آنتروپی باقیمانده تجمعی توزیع‌های طول عمر	
مسعود امیری	بهاءالدین خالدی و محی‌الدین ایزدی	۱۳۹۸/۰۲/۰۸
عنوان رساله	مقایسه تصادفی بیمه‌نامه‌های عادی و اتکایی شامل ریسک‌های مستقل و وابسته	
منیژه گودرزی	حبیب جعفری و سلیمان خزائی	۱۳۹۸/۱۰/۱۷
عنوان رساله	طرح‌های بهینه بیزی ناپارامتری	
صادق فلاحی گیلان	عبدالرضا سیاره	۱۳۹۸/۱۱/۱۶
عنوان رساله	توسیع آزمون انتخاب مدل در مدل‌های آمیخته متناهی	
افسانه زازرمی عزیزی	عبدالرضا سیاره	۱۳۹۹/۰۲/۲۶
عنوان رساله	استنباط آماری بر روی توزیع‌های دو متغیره بر اساس داده‌های کامل و سانسوریده	

کارشناسی ارشد: آمار، دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه اتوفون گیورک، ماگدبورگ، آلمان

حوزه‌های پژوهش:

طرح‌های بهینه

سلیمان خزائی، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه فردوسی

مشهد

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه شیراز

دکتری: آمار، دانشگاه پاریس ۹ (دوفین پاریس)، فرانسه

حوزه‌های پژوهش:

استنباط بیزی

محی‌الدین ایزدی، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه رازی

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی، دانشگاه

شهید بهشتی

دکتری: آمار، دانشگاه شهید بهشتی

حوزه‌های پژوهش:

قابلیت اعتماد، استنباط ناپارامتری

عبداله جلیلیان، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه اصفهان

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی، دانشگاه شهید بهشتی

دکتری: آمار، دانشگاه شهید بهشتی

حوزه‌های پژوهش:

آمار فضایی، محاسبات آماری

محمد مرادی، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه رازی

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

دانشگاه علامه طباطبایی

دکتری: آمار، دانشگاه صنعتی

اصفهان

حوزه‌های پژوهش:

محاسبات آماری، بررسی‌های نمونه‌ای

اسحاق الماسی، استادیار

تحصیلات:

کارشناسی: آمار، دانشگاه رازی

کارشناسی ارشد: آمار ریاضی،

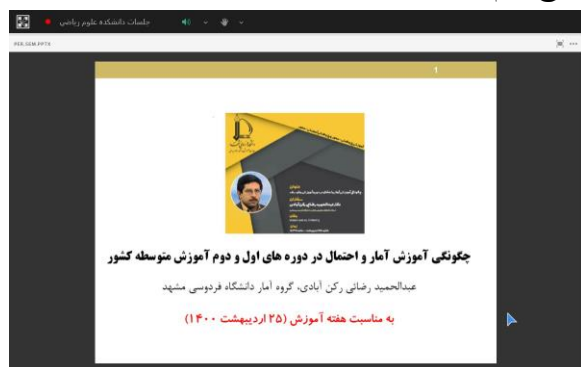
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دکتری: آمار، دانشگاه صنعتی

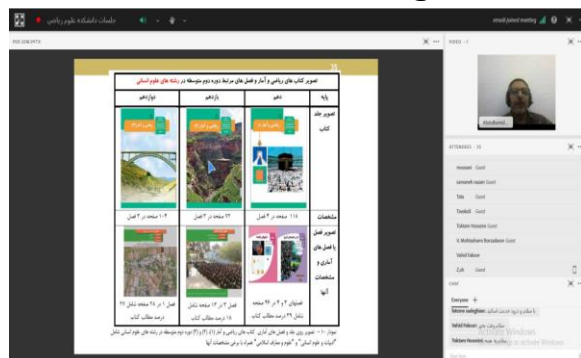
امیرکبیر

در ابتدای این جلسه جناب آقای دکتر رضائی رکن آبادی عضو محترم هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد، ضمن گرامی‌داشت هفته آموزش به بیان ارکان اصلی آموزش از جمله میزان و کیفیت محتوای درسی و همچنین معرفی سمینارها و میزگردهای تشکیل‌شده در حوزه آمار و احتمال پرداختند. در ادامه ایشان چالش‌های عمده آموزش آمار و احتمال در دوره‌های آموزش متوسطه از قبیل عدم تناسب محتوا و حجم مطالب با رشته تحصیلی دانش‌آموزان، تکرار غیر ضروری محتوی هر پایه، عدم انطباق برخی مطالب با سطح فهم دانش‌آموزان در هر یک از پایه‌ها را ارائه نمودند.

دکتر رضایی ضمن اشاره مختصر به مطالب مطرح شده از آمار و احتمال در کتب درسی دوره آموزشی ابتدایی و دوره اول متوسطه، مطالب و محتوای جدید آماری کتاب‌های ریاضی در دوره دوم متوسطه در رشته ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی و رشته‌های فنی شامل شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش را بیان نموده و برخی از نواقص این مطالب را نیز شرح دادند.

تماس با گروه آمار دانشگاه رازی

آدرس: کرمانشاه، باغ ابریشم، دانشگاه رازی، دانشکده علوم،

گروه آمار

تلفن و نمابر: ۰۸۳۳۴۲۷۴۵۶۱

وبسایت:

<https://sci.razi.ac.ir/%DA%AF%D8%B1%D9%88%D9%87-%D8%A7%D9%85%D8%A7%D8%B1>

کانال اطلاع‌رسانی: statrazi@

اخبار دانشگاه‌ها

بدین وسیله از نمایندگان محترم انجمن آمار در دانشگاه فردوسی مشهد (آقای دکتر وحید فکور) و دانشگاه مازندران (آقای دکتر سید محمدتقی کامل میرمصطفایی) برای فرستادن اخبار و مطالب دانشگاه‌های مربوط به خود، سپاس‌گزاری می‌شود.

اخبار دانشگاه فردوسی مشهد

سخنرانی «چگونگی آموزش آمار و احتمال در دوره‌های

اول و دوم آموزش متوسطه کشور»

اولین جلسه از سلسله جلسات سخنرانی به مناسبت هفته آموزش روز شنبه ۲۵ اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۰ ساعت ۱۱:۳۰ ظهر با عنوان «چگونگی آموزش آمار و احتمال در دوره‌های اول و دوم آموزش متوسطه کشور» به‌صورت مجازی در دانشکده علوم ریاضی برگزار شد.

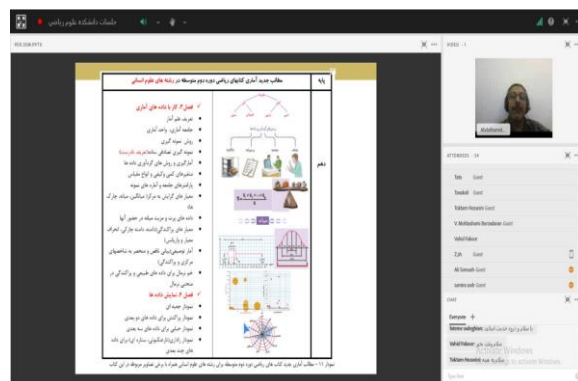

در ادامه، آقای دکتر محمد آرشی مسئول محترم راه اندازی آزمایشگاه علم داده، هدف از افتتاح این آزمایشگاه را حل مسائل واقعی جامعه در حوزه های مختلف، توسعه تکنیک ها و ابزارهای محاسباتی با استفاده از روش های آماری و همراهی آن با علوم ریاضی و کامپیوتر، تهیه پایگاه داده های مختلف در حوزه های تحقیقاتی، تربیت نیروی انسانی متخصص، انجام پروژه های اجتماعی، صنعتی و اقتصادی، برگزاری مسابقات و پروژه های مختلف، ارائه مشاوره و برگزاری دوره های آموزشی دانستند و از افرادی که در راه اندازی و برگزاری افتتاحیه این آزمایشگاه همکاری داشته اند، تشکر و قدردانی کردند. ایشان در ادامه از سایت به آدرس <http://dslab.um.ac.ir> رونمایی کرده و شورای راهبردی، کمیته علمی و مشاورین آزمایشگاه را معرفی کردند.

پس از پخش تیزر معرفی علم داده، دکتر مظلوم پژوهشگر پسادکتری علم داده در دانشگاه آمستردام هلند بیان کردند که در سال ۲۰۱۳ علم داده در اثر ۳ انفجار بزرگ شکل گرفت.

در انتها ایشان نسبت آموزش آمار در کتب ریاضی در رشته های مختلف دوره دوم متوسطه را ارائه نموده و به بیان توضیحاتی در رابطه با اصلاح یک سری مطالب کتب درسی پرداختند.

این جلسه با حضور اعضای محترم هیأت علمی و سایر علاقه مندان برگزار شد و با پاسخگویی دکتر رضایی به پرسش های مطرح شده از سوی حاضرین به پایان رسید.

افتتاحیه «آزمایشگاه علم داده»

مراسم افتتاحیه آزمایشگاه علم داده دانشکده علوم ریاضی مشهد روز دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ و هم زمان با هفته سرآمدی آموزش، به صورت حضوری و مجازی برگزار شد. در ابتدای این مراسم پس از پخش قرآن، سرود ملی و کلیپ معرفی دانشکده علوم ریاضی، آقای دکتر سهیلی رئیس محترم دانشکده، ضمن اشاره به سیاست دانشکده علوم ریاضی درخصوص راه اندازی رشته های تقاضا محور از جمله رشته علم داده، از راه اندازی این رشته در مقطع کارشناسی ارشد خبر داده و توضیحاتی در مورد مشارکت آزمایشگاه علم داده این دانشکده و رصدخانه شهری شهرداری مشهد ارائه دادند.

مهندس جوادی رئیس مرکز رصدهای آماری شهرداری مشهد و مهندس میلانی مدیر عامل موسسه Ishia افتتاح گردید.

برگزاری مجلس ترحیم استاد فقید دکتر بهرام صادقپور گیلده

به مناسبت درگذشت همکار گرامی آقای دکتر بهرام صادقپور گیلده، استاد گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد، مجلس ترحیمی به صورت مجازی در روز پنجشنبه ۲۷ خرداد ۱۴۰۰ از ساعت ۱۹ الی ۲۰ توسط دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد در محیط اسکای روم برگزار شد. در این مراسم تعدادی از اعضای هیأت علمی از دانشگاههای داخل کشور، دانش‌آموختگان (داخل و خارج کشور)، دانشجویان دانشکده علوم ریاضی، کارمندان دانشگاه، بستگان و دوستان مرحوم شرکت کردند و ضمن استماع آیاتی از قرآن مجید، با قرائت فاتحه برای آن مرحوم غفران و رحمت واسعه و صبر و اجر جزیل برای مسألت نمودند. اجرای این مراسم را جناب آقای دکتر سید محمود طاهری به عهده داشتند. ایشان با ابراز مراتب همدردی، تأسف و تألم عمیق، سخنان خود را با معرفی کوتاهی از مرحوم مغفور دکتر صادقپور چنین آغاز کردند که ایشان دارای کارشناسی دبیری ریاضی، کارشناسی ارشد آمار از دانشگاه فردوسی مشهد و دارای دکتری آمار انفورماتیک از دانشگاه بلژ پاسکال فرانسه بودند که در طول عمر پربرکت خویش خدمات بسیار ارزنده برای جامعه علمی کشور به‌ویژه گروه آمار دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه مازندران به یادگار گذاشتند.

سپس آقای دکتر طاهری متن پیام تسلیت آقای دکتر محمد کافی رئیس دانشگاه فردوسی مشهد به مناسبت درگذشت دکتر بهرام صادقپور استاد گروه آمار را قرائت کردند.

در ادامه به‌همت آقای دکتر محمد امینی، آقای دکتر ابولقاسم بزرگ‌نیا استاد پیشکسوت دانشگاه فردوسی مشهد به‌صورت برخط پیام تسلیت و تأسف خود را برای درگذشت این استاد

انفجار در تولید داده‌های کلان، در حوزه سخت‌افزار و نهایتاً در مبحث یادگیری عمیق؛ علم داده را رسماً به‌وجود آوردند.

در ادامه، آقای دکتر مظلوم ضمن معرفی آزمایشگاه علم داده دانشگاه آمستردام هلند، دو هدف ویژه آزمایشگاه تحقیقات علم داده آمستردام را بیان کردند که عبارتند از هدف آکادمیک؛ که به حل مسائل دنیای علمی می‌پردازد و هدف تجاری؛ که به دنبال حل مسائل واقعی دنیای کسب و کار و ایجاد ارزش افزوده از داده‌های خام می‌باشد. ایشان تأکید کردند که جهت نیل به این اهداف، ارتباط آزمایشگاه با دپارتمان‌های مختلف دانشگاه و سازمان‌ها و نهادهایی از قبیل شهرداری، پلیس، صنایع خودروسازی، نفتی و فولادی ضروری به‌نظر می‌رسد.

در انتهای مراسم، آزمایشگاه علم داده با حضور هیأت رئیسه و جمعی از اعضای هیأت علمی دانشکده، آقای دکتر شاکری‌روش، مدیر کل دفتر آمار، پژوهش و مطالعات راهبردی شهرداری، دکتر عباس‌زاده، رئیس مرکز نوآوری شهری، مهندس افصلی، رئیس مرکز تحلیل داده‌های شهری،

اشاره داشتند که دلبستگی و تعلق خاطر مرحوم دکتر صادق‌پور به پرورش علمی و اخلاقی دانشجویان، او را به یک استاد فریخته در عرصه علم و دانش جاودانه ساخت. شایان ذکر است در زمان برگزاری این مراسم تمامی شرکت‌کنندگان با ارسال پیام‌های جداگانه ابراز همدردی، تسلیت و تاسف صمیمانه خود را از درگذشت مرحوم دکتر بهرام صادق‌پور گیلده ابراز نمودند. روحشان شاد و یادشان برای همیشه گرمی باد

اخبار دانش‌آموختگان دکتری آمار

دانشگاه مازندران

بهاره فیضی

متولد: ۱۳۵۷/۱/۱، نوشهر

کارشناسی: آمار، دانشگاه

اصفهان، ۱۳۸۰

کارشناسی ارشد: دانشگاه شهید

چمران اهواز، ۱۳۸۴

دکتری: دانشگاه مازندران، ۱۴۰۰

ایشان در ۱۴۰۰/۳/۲۹ از رساله دکتری خود دفاع نمودند.

عنوان رساله: برآورد نیمه‌پارامتری مدل‌های خودبازگشتی

تابعی مرزی تصادفی در داده‌های تابلویی

استاد راهنما: دکتر احمد پوردرویش حیدری

استاد مشاور: دکتر سیدجواد مرتضوی امیری

مقاله‌ها:

Feizi, B. and Pourdarvish, A. (2021). Nonlinear autoregressive stochastic frontier model with dynamic technical inefficiency in panel data, *Communications in Statistics - Theory and Methods*, DOI: 10.1080/03610926.2021.1923746

Feizi, B. and Pourdarvish, A. (2020). A nonlinear autoregressive stochastic frontier model with dynamic technical inefficiency in panel data, *Iranian Journal of Operations Research*, 11

گرامی ابراز داشتند. هم‌چنین پیام‌های صوتی آقایان دکتر علیرضا سهیلی، رئیس محترم دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد، دکتر محمد مهدی زاهدی رئیس انجمن سیستم‌های فازی ایران و دکتر عبدالرحمن راسخ، رئیس انجمن آمار ایران در سامانه پخش شد. آقای دکتر سهیلی ضمن ابراز تاسف از درگذشت این استاد فقید به توانمندی و بزرگواری ایشان در زمان همکاری پست مدیریتی پردیس بین‌الملل دانشگاه اشاره نمود. رئیس انجمن سیستم‌های فازی

